

Ára 12 fillér.

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T 242-49, L 998-04.

**A FALUSZÖVETSÉG
LAPJA**
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 4 P 96 f
Félévre 2 P 48 f. Negyedévre 1 P 28 f.
Egyes szám ára — — — 12 fillér.

Budapest, 1927.

VIII. évfolyam, 43. szám.

Vasárnap, október 23.

Még mindig maximálnak.

A hozzánk érkező levelek tekintélyes része még mindig azt a panaszt tartalmazza, hogy ebben meg abban a városban, vagy községben a hatóságok úgy akarnak védekezni a drágaság ellen, hogy a piacokra kerülő mezőgazdasági terményekre és termékekre irányárakat szabnak. Megírtuk és kifejtettük már, hogy az irányárak megszabása nem más, mint burkolt maximálás. Megírtuk azt is, hogy maximálni csak nagyon rend-

kívüli olyan esetekben engedhető meg, amelyeket a közgazdasági tudomány a végszükség eseteinek nevez. De a maximálás ilyenkor is célját téveszti és igazságtalan, ha nem minden elsőrendű fogyasztási cikkre terjed ki.

Mert mit ér vele a fogyasztó, ha a tojást nem szabad 15 fillérnél drágábban árusítani, a ruhaneműek ára azonban nyakló nélkül emelkedhetik? Ennek az lesz az eredménye, ami már meg is történt, hogy a tojást exportálják. Nyer rajta az exportőr, veszít a gazda, a belföldi fogyasztó pedig húsz fillérért sem jut hozzá.

Rothmere-kert és emlék a menekültek Augusztatelepén.

A főváros határában, barakkokban lakó menekültek Augusztatelepén október hó 16-án, vasárnap, megható ünnepség keretében avatták fel a Rothmere lord nevére elkeresztelt díszkertet és emlékművet. Az emlék fából készült és négy hatalmas faragott «kőpjából» áll, melyek között az elszakított területeket jelképező képek foglalnak helyet. Az emlékművet Szokolai-Német Béla menekült készítette.

De még ha volna értelme és eredménye az irányárak megszábanának, akkor is a leghatározottabban tiltakoznánk ellene. Mert állítjuk, hogy a hatóságok ezzel nem a drágaságot csökkentik, hanem a termelést teszik bizonytalaná. Ez pedig újabb drágulást jelent. Mert ha én tudom azt, hogy egyes terményem nem érheti el a normális árat, hanem azon veszíteni fogok, akkor felhagyok annak a termelésével. Ez természetes. A mezőgazdasági termelésnek nyugodt gazdasági állapotokra van szüksége. Ha a gazdasági helyzet nem biztos, egy termelő sem vállalja a termeléssel járó kockázatot.

Megölik az ilyen irányárakkal a gazdáknak a hajlandóságot a többtermelés iránt. Ugyanazok a hatóságok, amelyeknek az volna a feladatuk, hogy a többtermelést előmozdítsák, a balkezükkel megakadályozzák a jobb kéz munkájának eredményét.

Ezek az általános szempontok, amelyek az irányárak megszábanása ellen szólnak. Ezekon kívül figyelembe veendő az, hogy az árdrágítás a világ teremtése óta még soha nem kezdődött a termelőnél. A termelő nem szab árakat, annyiért adja az árút, amennyiért veszik. Az árak azon a hosszú úton emelkednek, amelyet az árú a termelőtől a fogyasztóig tesz meg. Az a hatóság tehát, amely az irányárakat a termelőnél kezdi, a sanda mészároshoz hasonlít, aki nem oda üt, ahová akar.

Végül megismételhetjük azt a határozott kívánságot, hogy minden maximálás és irányármegszabás tekintetében a törvényhozást illesse a döntés. Törvényt kell erről hozni, olyan törvényt, amely egyszer és mindenkorra mentesíti a gazdákat az irányárak megszábanásával járó igazságtalanságoktól és kellemetlenségektől. Állapítsák meg, mikor lehet és mikor szabad irányárakat megszabni és mondják ki azt is, hogy ilyen intézkedéseknek csak az összes elsőrendű szükségleti cikkekre együttesen lehet helye — végszükség esetén. Külön a mezőgazdasági terményekre irányárakat kiszabni pedig egyszer és mindenkorra tilos.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A földmivelésügyi miniszter programja.

Október 12-én délután öt órakor a földmivelésügyi minisztérium épületében kiscgazdaértekezlet volt. Az értekezleten körülbelül harminc agrárképviselő jelent meg. Ez a gyűlés egyike volt azoknak, melyeket a kiscgazdaképviselők havonta szoktak tartani és amelyeken sűrűs kérdésekkel foglalkoznak. Ezen az értekezleten ismertette nagy beszéd kíséretében a földmivelésügyi miniszter a mezőgazdasági javaslatokat és az egész jövő évi költségvetési programot. Bejelentette, hogy a parlament megnyitása után a következő törvényjavaslatokat viszi a Ház elé: *állategészségügyi védelem, nemzetközi állategészségügyi egyezmény, új vízi beruházások, gazdatiszti törvényjavaslat, szőlőgazdaságról és hegyközségről szóló javaslat, mezőgazdasági balesetbiztosítás és végül törvényjavaslat a mezőgazdasági hírszolgálatról.*

A pénzügyi részt illetően elmondotta a miniszter, hogy a kormány a mezőgazdaság fejlesztésére *ötmillió pengőt állít a jövő évi költségvetésbe.* Ez az ötmillió pengő az alábbi ter-

vezet szerint kerül kiutalásra: *a földhözjutottak támogatására ötszáz ezer pengő, vetőmagmegerősítésre másfél millió pengő, öntözés, permetezés, kútjuras céljaira háromszáz ezer pengő, komlótermelésre négyszáz ezer pengő, kiserületi rizstermelésre kétszáz ezer pengő, nemes fűztelepek és nádhasznosítás céljaira kétszáz ezer pengőt fognak fordítani.* Végül hatszázhusz ezer pengő szerepel a költségvetésben a szikes földek feljavítására.

A minisztertanács letárgyalta az új lakásrendeletet.

A legutóbbi minisztertanács az új lakásrendeletet és a valorizációs javaslatot tárgyalta le. A lakásrendelet lényege az, hogy a lakások felszabadítását 1929 november 1-ig meghosszabbították. Ezen idő alatt negyedévenként emelkedik az alapbér után fizetendő százalék és a házbér a százszázalékos alapbér-összeget 1929 május 1-én éri el. Jogában van felmondani a háziúrnak minden indokolás nélkül, de csak abban az esetben, ha a lakó részére megfelelő lakásról gondoskodik.

A valorizációs javaslatban csupán azoknak a tartozásoknak sorsáról történik döntés, melyek magánosok között állanak fenn; a javaslat világosan kimondja, hogy az állammal szemben valorizációnak nincsen helye.

Négyhónapi szünet után újra összeült a Ház.

Közel négy hónapig tartó nyári szünetelés után október hó 18-án ismét megkezdte üléseit a Ház. Az első ülés csupán formális jellegű volt. Miután Zsitvay Tibor házelnök beteg, nem vett részt az ülésen, helyette Puky Endre alelnök elnökölt. Az ülés végén a Házat elnapolták és csak e hónap 25-ikére hívták össze újra. Az elnapolás oka az volt, hogy nem volt elegendő tárgyalásra érett anyag és ezt a heti szünetet fogják a bizottságok felhasználni, hogy az előttük fekvő javaslatokat a tárgyalásra előkészítsék.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A felvidéki magyar tanítókat és lelkészeket igyekszik ki- jászani a cseh terror a Rothermere-akció ellen.

Legutóbb Pozsonyba rendelték a felvidék valamennyi magyar és vegyesajkú községének tanítóját s különbeni súlyos következmények terhe mellett követelték egy jegyzőkönyv aláírását. A jegyzőkönyv természetesen arról szökött hogy a cseh uralom alatt boldog, meglegedett a nép s hallani sem akar a magyar uralom visszatéréséről. Ugyanerre próbálják kényszeríteni a református lelkészeket, akik a tanítókkal együtt tiltakoztak az ilyen eljárás ellen. A járásfőnökök ségké lábbal tipornak minden jogot és igazságot: képviselőtestületi határozatok megszerzését követelik a községektől, oly értelemben, hogy a nép feltétlenül elégedettségben és jólétben él a csehszlovák uralom alatt.

**Reuma
köszvény, csusz**

ischias és minden meghűlésből eredő
izületi- és idegfájdalomnál a

REPARATOR

biztos hatásu.

Ára I P. 60 f. Minden
patikában kapható. Fő-
raktár: Krieger gyógy-
szertár Budapest,
VIII. Calvin-ter.

Tizenöt órát úszva a tengerben.

Képtünk a huszonöt éves Gleitze Mercedes angol géprókiasszonyt ábrázolja, aki tizenöt óra alatt átúszta a jégheg La Manche csatornát. A vakmerő úszónő eddig már hétszer próbálkozott meg ezzel a nagy feladattal, míg most végre elérte célját.

Magyar-német kereskedelmi szerződést kötnek újév után.

A magyar és német kormányok, hivatalos jelentés szerint megállapodtak abban, hogy kereskedelmi szerződést kötnek egymással. A szerződést 1928 elején kötik meg s remélhető, hogy ezzel kapcsolatban dülőre viszik az *állategészségügyi egyezmény ügyét is*. Ez utóbbira nagy szüksége van állattenyésztésünknek, mert hiánya súlyosan érinti állatkivitelünket. Magyarország hízott marhatenyésztésének természetes piaca Németország, amely a maga nagy felvevőképességével jelentősen járulhat hozzá a magyar állattenyésztés felvirágoztatásához.

A szerb-bolgár bonyodalom.

Az a szerb-bolgár bonyodalom, amely abból származott, hogy a határszáron *bolgár-macedón bandák meggyilkolták Kovacsévis szerb tábornokot, majdnem háború kitöréséhez vezetett*. Szerbiában a nacionalista szervezetek gyűlésén követelték a Bulgáriába való bevonulást. Ugyanazok a katonai szervek, amelyeknek annak idején részük volt Sándor király és Draga királyné, valamint Ferenc Ferdinánd trónörökös és felesége megöletésében, valósággal terrorizálni akarták a szerb kormányt a hadüzenetre. A szerb kormány azonban erőlyesen lépett fel ezekkel az uszítókkal szemben. Nem engedte meg a tüntetéseket és gyűléseket és Bulgária kormányának lojális magatartása végre is enyhülést hozott a feszültségben. A bolgár kormány mindent megígért, amit a szerb kormány elégtétel formájában kívánt és így a balkáni háborús zsarátnok ismét hamu alá került. Hogy mikor lángol fel ismét, azt senki sem tudja megjósolni.

A Fouchet-féle jegyzék.

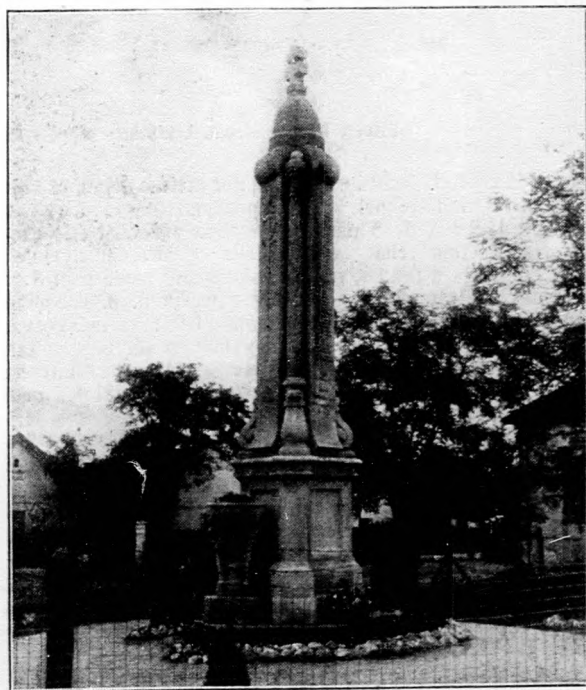
Szemben azokkal a rosszhiszemű cseh hazudozásokkal, amelyek azt akarták elhitetni a világgal, hogy a franciák 1920-ban egyáltalában nem intéztek a magyar kormányhoz olyan jegyzéket, amely a békeszerződések revízióját megígéri, a magyar kormány szükségesnek látta közzétenni azt a jegyzéket, amelyet *Fouchet* akkori francia főmegbízott 1920 június 29-én *Teleki Pál* gróf akkori magyar miniszterelnöknek átnyújtott. Ez a jegyzék kifejezetten azt tartalmazza, mondja és ígéri, hogy *orvosolni kell a békeszerződés igaz-*

ságtalanságait. Bármily diplomatikusan és óvatosan van ez a jegyzék fogalmazva, annyi kiderül belőle, hogy francia részről hivatalosan is jelentkezett a mosakodás az 1920-ban történt tárgyalásokkal kapcsolatban. A francia fellépésnek az volt a célja akkor, hogy *«egyrészt orvosoljon bizonyos gazdasági és néprajzi igazságtalanságokat, másrészt kiegészítse a kisebbségek védelme biztosítására már létesített határozmányokat»*. Tehát hétesztendővel ezelőtt már időszerű volt a franciák szerint is az, amit ma Rothermere lord követel. Egy okkal több, hogy ezt a kérdést többé ne engedjük levenni a napirendről.

Román újság, amely elismeri a békerevizio jogosultságát.

Feltűnést keltő cikket közölt a bukaresti *Cuvantul* című újság egyik legutóbbi száma. Megállapítja, hogy a revízió kérdése időszerű lett. Magyarország már meg is tette Genfben az erre irányuló lépéseket és hasztalan mondják Romániában, hogy ez csak illúzió, mert nem lehet tudni, mi lesz belőle. Erők szülik a békéket, nagyobb erő hozhatja meg a revíziót. A magyarok már gyűjtik ezt a nagyobb erőt és az idők változásának jele, hogy a revízió lehetőségének gondolata Magyarországon ébredzik annak reménységével együtt. Bármit mondjunk is egyébként, *Erdély ma sem egyesült a régi Romániával. Magyarország gazdasági és kulturális egységet létesített maga és Erdély közt*. A vasutak, a tőke, a bankok, a kulturális intézmények és iskolák mind Budapesthez kapcsolódtak Erdélyt. *A mostani politikai határ alapján véve egyszerű rajzolt vonal maradt*. Hiába szakították el Erdélyt Magyarországtól, mert nem szakították szét azokat az ereket, amelyek az éltető vére Budapesthez köti. Számolni kell tehát a revízióval, mert ez törvényszerűség.

Részletfizetésre — készpénzárakon! Mikor Sternberg királyi udvari hangszergyáros a — már szállóigévé vált — mottóját ki-
röppentette, sokan gondolkodóba estek, vajjon lehetséges-e az ilyesmi? Megindult az érdeklődők árja a Rákóczi-úti Hangszeralotába s ott zongora-, hegedű- vagy egyéb hangszer-, esetleg gramofon-vevő vált belőlük, mikor meggyőződtek arról a csodálatos tényről, hogy részletfizetésre egy fillérrel sem kell többet fizetniök, mintha készpénzzel vásárolnának.

Nyolcvankét hősi halott emléke Tárkonon.

Emelték 1927-ben, tervezte Gyalus László építész tanár. Az emlékmű sós-kuti termésköből készült.

MEZŐGAZDASÁG

A lecithines állattáppor szerepe gyengén fejlett állatok feljavításánál.

Irta: Kukuljevič József dr.

A keszthelyi kir. Gazdasági Akadémián tavasz óta nagyérdekű kísérletek folynak az irányban, miként lehetne rosszulfejlett, úgynevezett csökkent állatok szabályszerű fejlődését biztosítani. E cél elérésére egy újfajta magyar összeállítású állattáppor-készítménnyel tettem kísérletet, amely teljes sikerrel járt. Ennek az állattáppornak fő hatóanyaga az állati szervezeteknek egy természetes és főleg a fejlődés korszakában nélkülözhetetlen alkotórésze: a *lecithin*. Már régóta tudott dolog az állategészségüggyel foglalkozó szakemberek előtt, hogy a normális vér-, ideg-, izom- és csontrendszer kifejlődésénél a lecithinnek van a legnagyobb szerepe. A rosszulfejlett állatok szervezetében ez a szükséges lecithin-mennyiség a kellőnél kevesebb mértékben lévén meg, az állatok fejlődése ennek folytán rosszabb a normálisnál. Abból a feltevésből kiindulva, hogyha sikerül a hiányzó lecithin-mennyiséget az állati szervezetbe juttatni, akkor az elmaradt fejlődést az állat behozza és továbbra szabályszerű fejlődést mutat, adott alapot arra, hogy egy lecithin-dús táplálék útján történjen a lecithinnek a fejlődésükben visszamaradt állatok szervezetébe való bevitele. Hogy ez sikerre

«Csuta» koca malacai. Nem kaptak lecithines tápport.

menyeinek megfelelően a legtapdúsabb takarmányt kaptak, továbbra is idétlen alakú, nagyfejű, ijedőstekintetű, borzolt, fénytelen, merevsörtéjű, erősen lesoványodott és gyengécsontú állatok maradtak. Ha rátekintünk a mellékeltlen közölt fényképekre (lásd a képeket), melyek a kísérleti s ellenőrző állatok képét mutatja a kísérlet befejezésekor, laikus szemmel is megállapítható a lecithines állattápporral történt etetésnek teljes sikere. A lecithinezett malacok nemcsak mint hasonállatok, hanem mint tenyészállatok is hasznosíthatóvá váltak, ami lecithinezés nélkül nem következett volna be, miként azt az ellenőrző csoport mutatja, mely nemcsak tenyésztési célokra maradt alkalmatlan, hanem még mint hasonállatok sem voltak értékesíthetők.

Ennek jelentőségét mindenki értékelni fogja, aki előtt ismert dolog, hogy sertés-tenyésztésünk mily nagy hányadot veszít el azáltal, hogy a hazai malacsaporulatnak egy jelentékeny része csökkent malacokból áll. Ha azt vesszük tekintetbe, hogy a fenti kísérletnél ötven nap alatt egy-egy malac által elhasznált lecithines állattáppor mindössze 131 pengőbe került, arra az örvendetes kilátásra nyílik reményünk, hogy minden gazda, akinek csökkent állatai vannak, csekély anyagi áldozattal teljes értékű állatokat nevelhet fel s így a maga haszna mellett hazánk állat-tenyésztésének is felbecsülhetetlen hasznót biztosít.

A keszthelyi kísérletek azonban nemcsak rosszulfejlett állatok feljavítására vonatkoztak, hanem arra is, hogy vajjon jól fejlett, egészséges állatoknak fejlődését nem lehetne-e gyorsabbá, erőteljesebbé tenni? Ezeknek a kísérleteknek az eredményéről a legközelebb fogok beszámolni.

A vetések felültrágyázása ősszel.

A vetések fölültrágyázásának kérdése nemcsak akkor kerül napirendre, ha vetéseink a kívántnál gyengébben fejlődnek, hanem olyankor is, mikor a műtrágya elkésve érkezik, akkor, amikor már elvetettünk, miként az az idén is számos esetben fog megtörténni. De vetéseink gyengesége is sokszor megkívánja a fölültrágyázást, aminek legtöbbször az az oka, hogy nem trágyáztuk meg eléggé a földet, különösen pedig nem használtunk egyáltalán műtrágyát, vagy keveset adtunk

«Pityer» koca malacai. Lecithines tápport kaptak.

vezet-e az említett lecithines állattáppor etetése útján, ez volt a keszthelyi kísérleteknek kiinduló pontja.

E célból két 5—5 darab mangalica malacokból álló csoportot állítottam tehát be a kísérlet céljaira, amelyeknek egyik csoportja a rendes, tapdús takarmány mellé napi 8 gr lecithines állattápport kapott, míg a másik ú. n. ellenőrző csoport ennek kivételével azonos módon lett takarmányozva. Az összes állatok egyidősek és ugyanolyan súlyúak voltak a kísérlet kezdetekor. Ötven napi etetés után a lecithinezett malacok 1½ kg-mal voltak súlyosabbak darabonként a nem etetettéknél. Azonban nem ez a súlykülönbség volt a legfontosabb eredmény, hanem az, hogy a lecithines állattápporral etetett malacok 50 nap után teljesen normális állatokká fejlődtek, testük elgömbölyödött, szőrzetük kismúlt s fényessé vált és az aránytalanul nagy fej arányossá alakult, egyzóval a csökkentés összes jeleit elvesztették. A másik csoport, amely, mint említettem, különben a modern állattenyésztés követel-

**LOKOMOBIL, FECSEKENDŐ,
CSÉPLŐMENTŐSZEKRENYEK,
SZÁRNYZIVATTYÚK, TÖMLŐK,
CSŐVEK, ARMATURÁK
minden üzemszerűségi cikk.**

VERMOREL-PERMETEZŐK
eredeti francia és hazai gyártmány.
RÉZGÁLIC, RAFFIA, KÉNPOR.

SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA, BUDAPEST
Vilmos császár-út 53. (Alapítva 1884.)

belőle, esetleg nitrogénben szegény talajon csak foszforsavat tartalmazó műtrágyát alkalmazunk.

Egyéves szántóföldi növényeink felültrágyázására első sorban a nitrogént tartalmazó műtrágyák valók, ezek közül is inkább a gyorsabban ható csilisalétróm, amelyet azonban rendszerint csak tavasszal alkalmazunk. Ezek, hogyha elszórásuk után egy-két nap múlva már szemmel látható hatást mutatnak s ősszel is nagy hasznára vannak a vetésnek, különösen abban az esetben, ha az nagyon lassan és gyengén indul fejlődésnek. Kat. holdanként 25—30 kg csilisalétróm őszi felszórása nagy fellendülést és nagy hasznot biztosít.

Foszforsavat és kálit tartalmazó műtrágyák, egyéves vetések fejtrágyázására, már kevésbé alkalmasak; nagyobb szokott a hatásuk lenni, ha még vetés előtt szórjuk ki őket, vagy vetéskor sorba adjuk. A foszforsavat tartalmazó műtrágyák közül fejtrágyának egyéves növényeinkre még leginkább a szuperfoszfát használható eredményesen, de ez is inkább csak ősziakra, közvetlenül a vetés után, olyan esetben, amikor vetésig a szuperfoszfát nem érkezett meg. Közvetlenül vetés után kiszórva, még bizton számíthatunk terméscsökkenés hatására, ha talán néhány %-kal csekélyebb lesz is az, mintha vetés előtt szórtuk volna ki. Ha az őszi vetésre csak télen szórjuk reá a szuperfoszfátot, hatása egészen bizonytalan. Egy mosonmegyei kiscsászda repceföldjén, ahol a vetés előtt adott 150 kg kat. holdankénti szuperfoszfát adag a termést megkétszerezte, február közepén fejtrágyául elszórt ugyanekkor a adagnak, semmi hatása nem volt.

Káliműtrágyát is jobb egyéves növényeinkre a vetéskor, vagy vetés előtt sorba adni. Másként kell a fejtrágyázást évelő növényeink trágyázása szempontjából elbírálni. Ezeket természetesen nemcsak nitrogén, hanem foszforsav és kálitrágyával is eredményesen fejtrágyázhatjuk. A komlón, lucernán, baltacimen, váltó és állandó kaszálóinkon, legelőinken őszi fejtrágyául legalkalmasabb a könnyen oldható szuperfoszfát. Emellett kálit kívánó talajra 40%-os kálisó, és nem pillangós növényeinknél a lassan oldódó nitrogén műtrágyáknak (mész-nitrogén, kénsavas ammoniak) is jó hatásuk van, s ezeket is célszerűbb a meghasogatott talajra ősszel kiszórni, főleg abban az esetben, ha a talaj sík. Hegyvidékeken jobb e munkát nagyon kora tavasszal, közvetlenül hóolvadás után végezni, nehogy hirtelen hóolvadás esetén a víz lemossa az ősszel alkalmazott műtrágyát.

Barackszedés után. Sokan tartózkodnak a kajszi és őszi barackfa megnyesésétől, mert hogy ez a fán mézgafolyást okoz, ami sok esetben igaz is, de csak akkor, ha a nyesést túl nagy mértékben tavasszal, a többi gyümölcsfa nyesése idejében alkalmazzuk. Viszont a fák nyesetlenül való hagyása is káros, mert ez okozza a barackfák felkopaszodását, az ágak seprűszerű kinevezését, aminek az a következménye, hogy a fák termőképességüket nem fejleszthetik ki teljes mértékben s ennek folytán fáink képességüknek sokszor csak egynegyedét s alig adják meg. A barackfák nyesésének igazi ideje a termés leszedése után 1—2 héttel, júliusban, augusztusban, a későbbben érő fajtáknál szeptember hónapban van. Ebben az időben nemcsak a vékony, felnyúló hajtásokat kurtítjuk meg, hanem a hosszú kopasz galyakat, a karvastagságú ágakat is baj nélkül lenyeshetjük, sőt az egész fát is, — ha ennek szükségessége mutatkozik, — erős visszanyesés segélyével most ifjithatjuk meg. Ily esetben a fa egy filléresnél nagyobb sebeit oltóviasszal kell bekennünk. Most kell a fáról azokat a

A spanyol királyi pár Marokkóban.

Alfonz spanyol király (×) és Ena királynő (××) meglátogatták a spanyolok afrikai tartományait. A látogatás abból az alkalomból történt, hogy a spanyolok tizennyolc esztendeje folytatott afrikai háborúja befejeződött.

hajtásokat is lenyeshni, amelyek vége, a hajtásban élősködő barackmoly kukacának a rágása folytán hervadtan lekönyül. A jövő termés biztosítása céljából a különféle penészgombák által elpusztított, rothadó fán ragadt vagy földre hullott penészes foltos vagy összeszáradt gyümölcsöt is össze kell gyűjteni és elégeti vagy mélyen elásni, hogy ezáltal az ezeken fejlődő sokféle gombaspóra elszaporodásától és fertőzésétől a jövő évi termést mentesítsük. Még előnyösebb az ilyen beteg gombátamadta beteg gyümölcsöt lehullásuk vagy megbetegedésük után azonnal összegyűjteni s a már említett módon ártalmatlanná tenni. Ha ezt elmulasztjuk, akkor még több rothadó gyümölcsünk lesz a fán.

PETROLEUM-KÁLYHA

(a technika csodája) tiszta, üzembiztos, füstcső nélkül ég, csodás meleget ad, legolcsóbb tüzelés. — Árak P 30-tól nagyság szerint.

Petroleum-gyorsfűzők. — Viharlámpák. — **KARBID.** — Acetylenégők és összes kellékek.

Szállítja a közismert szaküzlet:

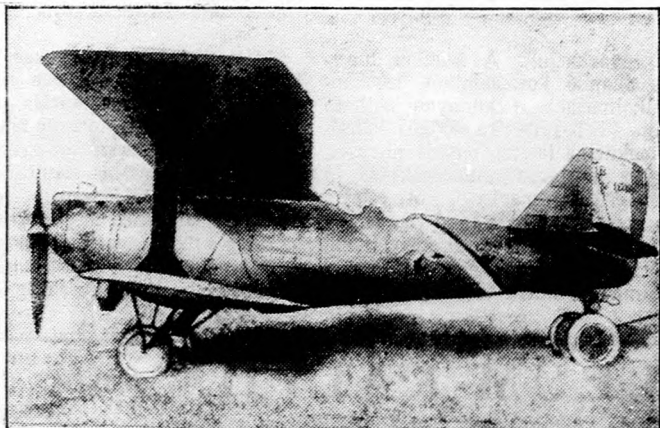
SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA BUDAPEST
VILMOSCSÁSZÁRÚT 53.

(Alapítva: 1884.)

Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.

A tengeri termésének fokozása. A tengeri ölmagasságra felnövő, erős levélzetű növény, melynek egészséges fejlődésére, a magvas cső kifejlésztésére sok vízre van szüksége. Ezt a jelentékeny mennyiségű vizet csak az őszi szántással biztosíthatjuk. Az ősszel megszáritott földbe az eső, a hólé könnyen húzódik le, mert hiszen a föld 15—20 cm-nyire fel van porhanyítva. Ez a porhanyított réteg úgy tartja magában a vizet, mint a szivacs. Ha ellenben a föld szántatlanul, tehát tarlósan telel át, akkor a téli nedvességből jóval kevesebb kerül beléje. *Kerpely* tanár egy bizonyos talajviz tartalmát tavasszal (március közepén) megvizsgálva, 100 cm mélységig 9890 hektoliter vizet talált az őszi szántásos földben, míg a csak tavasszal szántottban ez csak 5880 hektoliter telt ki kat. holdanként. A különbség tehát 4010 hektoliter az őszi szántás javára. Hogy ennek a jelentékeny vízkülönbségnek a termés nagyságában is kifejezésre kell jutnia, az természetes. E tekintetben igen érdekes adatok állanak rendelkezésére. A Bristol tengeri barna homoktalajon, kedvező esztendőben, az őszi szántásos földben adott 24 q csöves tengerit, ezzel szemben a csak tavasszal szántott földbe vetett 16 q-át, tehát 8 q-val kevesebbet. Kedvezőtlen, igen meleg s száraz esztendőben az őszi szántásba vetett tengeri 14 q-át, a tarlósan áttelelt tavaszi szántásos föld tengerije csak 3½ q-át, tehát 11½ q-val kevesebbet. Ezek az adatok kétszer kapált és töltögetett tengerire vonatkoznak. Ha a tengerit többször kapáljuk, a termés is emelkedik és pedig minél szárazabb az időjárás, annál feltűnőbb módon, mert hiszen a kapálással porhanyított felső talajréteg akadályozólag hat a talaj vizének elpárolgására s fenntartja azt a növény gyökere számára. Előbb említett esetben, a száraz, meleg nyári esztendőben, az őszi szántás tengerije 14 q-át, a tavaszi szántásos 3½ q-át adott kat. holdanként, két kapálás s egy töltögetéssel. Amint a kapálások, mégpedig lókapálások számát felemelték négyre, az őszi szántásos tengeri 18 q-át, a csak tavasszal szántott földé 7 q-át adott. A termés tehát jelentékenyen emelkedett, bár a különbség a kétféle földmunkánál itt is megmaradt.

Most kell kiválogatni a magnak való burgonyát! A burgonya termése 14 és 160 mm között váltakozik kat. holdanként, s ha a termés alacsony, annak bizony elsősorban maga a gazda az oka, mert rossz vetőmagot használ. Rendszerint a tavaszra megmaradt aprószemű burgonyát választják vetőmagul, holott a jó vető burgonyának legalább is közép nagyságúnak kell lennie, ezenkívül egyfélének kell lenni; a kevert burgonya még étkezésre se jó, mert nem fő meg egy és ugyanannyi idő alatt, s ennek következtében az egyik puha lesz, a másik kemény, nyers marad. Ha csak lehet, nemesített vetőmagot használjunk, amelyet a M. Kőr. Burgonyatermelési Hivatalban (Budapest Földművelésügyi Minisztérium) lehet beszerezni, amely hivatal különben minden burgonyatermelési ügyben díjtalan felvilágosítást ad. Akinek pedig nincs módjában burgonyavetőmagot venni, az most a burgonyaszedés alkalmával, válogassa ki vetőmagul azon egyfajta töveket, amelyek a legnagyobb termést adták, mert miként a szapora kocáknak utódai is szaporák lesznek, úgy a bőtermő fészekből való burgonyavetőmag is bőven fog teremni. Nem szabad belenyugodni 20—30 mázsás termésbe, hiszen jó vetőmaggal, megfelelő műtrágyázással könnyen lehet a terméseket 80—120 mázsára emelni.

A «Nungesser és Coli» hőse.

Két bátor francia repülő: Costes és Lebrich, Afrika észak-nyugati partjairól nekiindult az óceánnak, hogy Délamerikába jusson. Gépüket az óceánrepülés első mártírjainak emlékére «Nungesser és Coli»-nak keresztelték. A francia repülők vállalkozása sikerrel járt, a kétezernéhszázötven kilométeres utat szerencsésen megtették és leszállottak Braziliában, ahol nagy ünnepekkel rendeztek tiszteletükre. Képünk Costest és gépét ábrázolja.

„PASTOXINE“

az egyetlen tökéletes patkány- és egérintőszer.

A párisi Pasteur-Intézet eredeti készítménye.

Kapható minden «Hangya» szövetkezetnél, a Magyar Mezőgazdánál vagy a főraktárnál:

SZÉKELYANDRÁS ÉS TÁRSA, BUDAPEST V., NÁDOR-UTCA 32. TELEFON: TERÉZ 258—66.

☛ Felvilágosítást szívesen ad lapunk kiadóhivatala is. ☛

Termeljünk több takarmányt! Ezt a jelszavot sok gazda egyoldalúan értelmezte, s nem követte. Úgy értelmezte, hogy nagyobb területen természetesen takarmányt, ezt azonban nem mindig tehetette, mert nincsen módjában a többi, elsősorban neki élelmet adó növényről, területet a takarmánytermelésre elvenni. Pedig úgy is lehet több takarmányt termelni, ha egyéb növényről nem vonunk el területet, hanem gondunk van arra, hogy a régi területen az eddiginél több takarmány teremjen. Ezt pedig elérheti nemcsak úgy, hogy az ugart vagy a parlagot használja fel takarmánytermesztésre, hanem úgy is, hogy jó munkába elsőrendű magot vet és gondoskodik arról, hogy az abból kikelt növény minél jobban táplálkozzék, minél nagyobbra nőjön, bőségesebb és több kaszálást adjon, szóval trágyáz is alájuk. Különösen a herefélék, a lucerna, baltacim és a vöröshere hálálják meg nagyon, ha a talaj foszforsavban gazdag. Sokkal többet teremnek, ha közvetlenül alájuk, vagy védőnövényük alá kat. holdanként 200 kg. szuperfoszfátot szórunk ki, vetés előtt, utra valónak, vagy ha ezt elmulasztottuk, a még fiatal herésre összel kat. holdanként 150—200 kg. szuperfoszfátot szórunk rá. Az ilyenkor elszórt szuperfoszfát azután az őszi esővízben, a téli hólében átadja könnyen felvehető foszforsavát a talajnak, az a földben egyenesen eloszódik és tavasszal, amikor az évelő vetés újra éled, gyökereivel mindenütt megtalálja a foszforsavat, s a szuperfoszfátatlan földre képest ontja a takarmányt. Nagyon fokozza a termést az is, ha összel megfogaszoljuk a lucernásokat, réteket és legelőket, mert ezáltal több eső, hólé szívárog a talaj mélyébe, s a levegő erőteljesebb behatolására a baktérium flóra tevékenysége is megélnékül.

A műtrágya kiszórása kézzel vagy géppel történhetik. A gépek szerkezetüknél fogva egyenesen szórják el, de a kézzel való kiszórásnál ügyelnünk kell a helyes munkát csak az fog tudni végezni, aki jól tud kézzel vetni, mert ugyanúgy kell a műtrágyákat is elszórni, mint ahogy a búzát, rozsot stb.-t szoktuk vetni. Nem szabad azonban elfeledkeznünk arról, hogy a műtrágyák mindig maró, sokszor mérgező hatásúak, tehát keztyűvel és szemüveggel védjük meg magunkat káros hatások ellen. Igen jól működnek az újabban szerkesztett sorbavető és műtrágyaszórógépek, de ezek csak könnyen oldható műtrágyának a talajba juttatására alkalmasak. Így kitűnően bevált a szuperfoszfát

kiszórásánál, valamint a chilisalétróm és a 40%-os kálisónál is. A sorbavető és műtrágyázó gépeknek két vetőládájuk van. Az egyikből a vetőmag, a másikból a műtrágya kerül a vetőcsoroszlyákba. A műtrágya az elvetett mag közelébe jut, tehát oda, ahonnan a növény leghamarabb fel bírja venni. Ezért ugyanazon hatás elérésére jóval kevesebb műtrágya elegendő, mint a kézzel való kiszórásnál. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy az ilyen módon való sorbavetés esetén, mivel egyszerre sokkal kevesebb műtrágyát juttatunk a talajba, gyakrabban kell azt ismételni, mert a műtrágya termésköszítő hatása csak akkor fog kelendőképpen érvényesülni.

Ki tud több népies időjárési szabályt összegyűjteni?

A „Vasárnap” hetedik pályázata.

A népies időjárési szabályoknak egy részét Herman Ottó, a világhírű magyar tudós, gyűjtötte össze «A magyar pásztorok nyelvkinése» című könyvében. Ezekben a szabályokban ugyanazt a törekvést találjuk meg, mint a tudományos kutatásokban: megkeresni az időváltozások biztos előjelét.

Herman Ottó munkájában az időjárési szabályoknak több-féle csoportja foglal helyet. Ime néhány csoport:

Vannak megfigyelések, melyek a levegő álltszóságát vagy a légkör színét veszik alapul. Például: esőt jelent, ha piroslik a reggeli hajnal, ha a napnak cimborája (melléknappja) van, ha őszel a hegyek pipálnak; szél lesz, ha sűrűn vannak a csillagok, ha a holdnak udvara van, ha piros az ég alja napnyugtakor, ha a hold vörös stb.

Más szabályokban a hang terjedését figyelte meg a pásztor-nép. Például: ha a harangszót, vagy a vasút zörejét szokatlan messziről hozza el a szél, megváltozik az idő stb.

Nagy azoknak a megfigyeléseknek a száma, melyeknél az állatok szolgálnak légsúlymérőként, vagy légnedvességmérők helyett. Nem egyszer a hőmérséklet változása is kiolvasható az élőlények viselkedéséből. Például: eső lesz, ha a ló nagyon prüszköl, ha a szamár elhagyja a juhokat és a karam mellé húzódik, ha a fecske az emberekhez közel röpköd, ha a vadliba alatt száll, ha a veréb a porban fürdik, ha a kakas este korán szól, ha a leveli béka hápog; hideg idő következik, ha a tehén lábáról a sarat rázza, ha a vadlúd délre vonul, ha a szamár fejfelé dőlnek fordul és a szőre borzas, ha a varjak napfelkelte előtt kárognak; meglágyul az idő, ha a vadlibák északnak szállnak, ha a sárgarigó bemegy a faluba; szél lesz, ha a kolompós tinó állás közben megrázza a fejét, ha a bika ugrál és öklelődzik stb.

Vannak aztán olyan megfigyelések is, melyek a jelenségek összefüggéséből következtetnek. Idetartoznak az időjárás és a hold-változások kapcsolatai, azután például a következő szabályok: ha lecsap a füst, eső lesz; korai vendég nem marad soká — hajnali eső nem tartós stb.

Végül vannak hosszú időre jósló szabályok. Például: ha Medárd napján esik, akkor negyven napig eső lesz, ha Gyertyaszentelőkor rossz idő van, a medvé kibúvik a barlangból, mert kedvező időjárás következik stb.

Ezeknek a szabályoknak egy részét a tudományos kutatás már behatóan megvizsgálta és nem egy esetben megtalálta magyarázatukat is. Rajtuk kívül azonban még számos népies megfigyelés vár feljegyzésre, magyarázatra és ellenőrzésre, különösen olyanok, melyek az élőlényeknek (állatoknak és növényeknek) az időjárás változásaival szemben tanúsított viselkedésére vonatkoznak.

Olvasóink között bizonyosan sokan vannak, akik több ilyen népies időjárési szabályról tudnak. Ha ezeket a megfigyeléseket feljegyzik és hozzánk juttatják, rendkívül hasznos szolgálatot tesznek a tudomány és nagymértékben előmozdítják a népies időjárás tanítását. Mi ugyanis, a hozzáink beküldött feljegyzéseket eljuttatjuk a Meteorológiai Intézethez, ahol kitűnő szakferfiak fogják felülvizsgálni valamennyit.

A tudományos szakkörök és az önkéntes megfigyelők együttes munkájából alakulhat majd ki az a szervezet, amely azután az időjárési megfigyelő állomások kellő száma mellett, minden irányban segítségére lehet a mezőgazdaságnak abban, hogy — az ország éghajlatának nagy változékonysága mellett is — nagyobb természetmennyeket érhesen el.

A pályázat feltételei.

A Vasárnap, felismerve a szóbanforgó kérdés nagy fontosságát, hetedik pályázatát a népies időjárési szabályok összegyűjtésének szenteli. A pályamunkák elkészítésének módja a következő:

A versenyzők idézzék fel emlékezetükben mindazokat az időjárési szabályokat, melyeket ismernek, vagy amelyekről hallottak. De ne érzék be ezzel, hanem szorgalmasan kérdezősködjének is ilyen szabályok felől. A pályázat első szigorú kikötése az, hogy a versenyző csakis olyan időjárési szabályt soroljon fel, melyek nem általánosan ismertek. Másodsor: a pályamunkákban nem szabad felsorolni egyetlen egy olyan időjárési szabályt sem, melyeket mi fortebb példaképpen említettünk. A mi példánk közismertek, ezekre a tudományok már nincs szüksége. Kevésé ismert, különösen állatokra és növényekre vonatkozó időjárési szabályokat kérünk. Ilyen is van bőven, de megszerzésüknek egy kis utánjárás az ára. A versenyzők tudakozódjanak a falubeli idősebb gazdáktól, pásztoroktól stb., bizonyosan hallanak tőlük használható, érdekes és kevésé ismert időjárési megfigyeléseket. Nem szabjuk meg, hogy hány szabályt küldjenek be a pályázók, csupán annyit közlünk tájékoztulásként: minél több érkezik, annál jobb.

Hogy készítjük el a pályamunkát?

A pályázaton résztvehet minden olvasónk, akár előfizetője, akár vásárlója lapunknak. Csupán az alábbiak szigorú betartására hívjuk fel a figyelmet: azon a papíron, melyen a pályamunkát beküldjük, semmiesetre se legyen más közlés. Ne írjon tehát rá senki rejtveny-megfejtést, tréfát, verset vagy tanácskérést. Ha valaki a pályamunkával egyszerre — a postaköltség megtakarítása végett — mást is akar küldeni, tegye úgy, hogy a mástermészetű közlést külön papírlapra írja.

Azon a papíron tehát, amelyen a pályamunkát beküldjük, ne legyen más, mint legfelül ez a szó: Pályázat, ezután következzenek a rövid mondatokba foglalt szabályok (minden egyes szabály külön sorban!), legalul pedig írja le a versenyző tisztán és olvashatóan a nevét, foglalkozását és pontos lakcímét (község, megye, utolsó posta).

A pályamunkák beküldési határideje november hó 13-ika.

A pályamunkák elkészítésére három hetet adunk, tehát legkésőbb november hó 13-ig valamennyi versenyző küldje be pályázatát. Elkésve érkező munkákat semmiesetre sem veszünk figyelembe.

A pályázat eredményének kihirdetését a Vasárnap december hó 4-ikén megjelenő számában tesszük közzé.

Ki részesül jutalomban?

A beérkezett pályamunkák közül azt részesítjük jutalomban, melyben a legtöbb és legkevesebb ismert időjárési szabály foglal helyet. Az öt legjobb munka beküldőjét rendkívül értékes mezőgazdasági szakkönyvvel jutalmazzuk. Ha azonban szükség lesz rá, a jutalmakat szaporítani fogjuk. A pályanyertes munkákat természetesen közölni fogjuk a Vasárnap-ban.

Kérjük olvasóinkat, hogy minél nagyobb számmal vegyenek részt érdekes versenyünkön.

Ingyen magyar iskola és 10 alátét kofka

minden gitárciterához, melyet könnyűszerrel 2 órában belül minden kottaismeret nélkül játszik! Árak 41 húros P 12.—, 42 húros P 17.—, 40 húros P 19.—, 67 húros P 26.—, 92 húros P 29.—30. Csomagolás díjtalan! Összes hangszereinket felülből magyar fővárosi gyárunkat kívánságára díjtalanul küldjük meg. Gyári árak! 14.000 elismerő levél! — **MEINEL és HEROLD hangszergyár magyar osztálya**, Klingenthal 21462. sz. (Szászország).

LÓPOKRÓCOK békebeli minőségben!

1 pár 118×173 nagys., sötét alap, barna csikkal ...	16.— P
1 pár 125×180 nagys., sötét alap, barna csikkal ...	20.— P
1 pár 135×185 nagys., egész nehéz, kék csikkal ...	24.— P
1 pár 150×190 nagys., egész nehéz, kék csikkal ...	32.— P

Utánvétellel küldi: **SZÓTS** Rákóczi-út 10. sz. Sip-utca sarkán.

Meg nem felelőért a pénzt vissza adom!

Aki rendelésekor e lapra hivatkozik, bérmentes csomagolást és szállítást kapja!

A SZŰCS-féle

Lecithines állattáppor

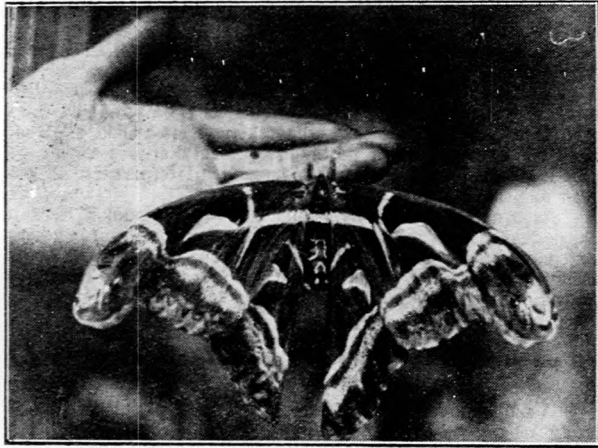
kapható minden Hangyánál, a Mezőgazdák Szövetkezeténél vagy a főraktárnál: **Székely András és Társa, Budapest, Nádor-utca 32. Telefon: 258—66.**

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

A szőlősgazdák súlyos kérdései.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének igazgatóválasztmánya az elmúlt héten tartotta az évi első ülését Kosinszky Viktor elnöke mellett. Az ülésen Baross Endre dr. igazgató ismertette a borterméseredmény jelenlegi helyzetét, amelyet lényegesen rosszabbnak lát, mint ahogy az várható volt. Ezután szóváltotta a nemzetközi boriroda kérdését. A Nemzetközi Borászati Iroda, melyhez Magyarország is csatlakozott, külön kiküldöttel fogja magát képviseltetni Párisban. Tekintettel a nagyfontosságú működésre, helyénvaló volna, ha a kormány már most megjelölné a magyar képviselőt, hogy kellő információkkal ellátható legyen. Ugyanezzel kapcsolatban kérdést intézett az ülés a földművelésügyi és külügyminisztériumhoz, hogy Magyarország részéről a Népszövetségnél, kinek jóváhagyásával történt az a javaslat, hogy a Népszövetség intenzívebben foglalkozék az antialkoholizmussal, aminek eredménye lett volna a borfogyasztás megszüntetése is. Az igazgatóválasztmány ezután tárgyalta a fényűzési adójavaslatnak a bortermelésre várható szomorú hatását. A legkülönbözőbb érdekeltségek tiltakoztak ellene és a borszakmából már a bor-

Kétórás pillangó.

Képünk egy gyönyörű éjjeli pillangót ábrázol születése után két órával.

kereskedők felterjesztéssel is éltek. A pezsgő és palackborok értékhatárát felemelték, ami rendkívül sérelmes, de legsérelmesebb a forralt bornak fényűzési adóval sújtása, ami ellen a legelőnkebben tiltakozni kell. A borpropagandáról Baross Endre dr. a következőket mondotta: A francia, olasz, német, sőt utóbbi időben az osztrák borédekeltségek hatalmas propagandát fejtenek ki úgy bel-, mint külföldön az antialkoholizmus ellensúlyozása céljából. Nemcsak plakátokkal, levelezőlapokkal, bélyegekkel és egyéb külön nyomtatványokkal férkőznek a tömeghez, hanem megmozgatják a hivatalos apparátust is és az orvosi kar jeleit is megszólaltatják a borfogyasztás érdekében. Tekintettel arra, hogy nálunk is részben az antialkoholizmus, részben pedig a sörfogyasztás a borfogyasztást nagyon háttérbe szorította, szükségesnek mutatkozik hasonló propagandával a magyar föld e jeles termékének és így a szőlőbirtokosságának, borkereskedelmének segítségére sietni. Évgyűlést az egyesületből kiindulva, az összes érdekeltségek bevonásával egy úgynevezett propagandabizottságot kellene alakítani, mely ezt a minden tekintetben fontos közgazdasági programot végrehajtaná.

Likőripari tanfolyam az Erjedéstan Intézetben.

Az Erjedéstan Intézet november 14-től 23-ig likőripari tanfolyamot rendez. A tanfolyam a gyümölcsössesz-, bor- és likőripari teljes elméleti és gyakorlati tudnivalóit felöleli. Tandíj: 100 pengő, melyben az összes gyártási nyersanyagok, továbbá a hallgatók által a gyakorlaton előállított likőrök ára is bentfoglaltatik. A tanfolyamot sikerrel végzett hallgatók látogatás bizonyítványt kapnak. Jelentkezni lehet a tandíj előzetes lefizetése mellett november 8-ig a fenti intézet igazgatóságánál (II., Debrői-út 15.). A hallgatók száma korlátozva van s azok a jelentkezés sorrendjében vétetnek fel.

A szántógéptulajdonosok kívánásai.

A Szántógéptulajdonosok Országos Szövetségének végrehajtó-bizottsága október hó 11-én tartotta gyűlését Waldbott Frigyes báró szövetségi elnök elnökelete alatt, mely alkalommal a végrehajtó-bizottság ismételtlen foglalkozott a traktorok és traktoralkatrészek vámkérdéseivel és ismételtlen sürgetni fogja a kormánytól a vám-tételek eltörlését, vagy legalább is lényeges mérséklését. Ezután az OMGE által rendezendő szántógépezetési tanfolyamok kérdésével foglalkozott a végrehajtóbizottság és helyesléssel vette tudomásul az e tárgyban kidolgozott tantervet, valamint a tanfolyam megtartásának időpontjára és helyére vonatkozó előterjesztéseket. Foglalkozott a bizottság ama sérelmekkel, amelyek annak folytán érik a gazdákat, hogy az adómentes motorikus üzemanyagok felhasználását a pénzügyi hatóságok csak meghatározott gazdasági munkákra kívánják korlátozni és számos gazdasági munka, mint így örlés, trágyafuvarozás, terményszállítás céljaira nem akarják az adómentes motorikus üzemanyagok használatát engedélyezni. E sérelem orvoslása, nemkülönben az adómentes üzemanyagok engedélyezése iránti eljárás egyszerűsítése és gyorsítása érdekében felterjesztéssel fordul az illetékes tényezőkhöz és ugyancsak felterjesztésben kéri az olajok és egyéb motorikus üzemanyagok vegyvizsgálati díjainak tetemes csökkentését.

Egyelőre nem vezetett eredményre a cukorgyárak és a cukorrépa termelők közötti tárgyalás.

Az idei termésű cukorrépa árának megállapítására érkekeztet volt a pénzügyminisztériumban, amelyen Bud János pénzügyminiszter elnökölt. Az érkekeztelen az Országos Mezőgazdasági Kamara és az OMGE kiküldöttjei Khuen-Héderváry Károly gróf vezetése mellett képviselték a répatermelőket és azon megjelentek a Cukorgyárak Egyesülete és a Gyáriparosok Országos Szövetségének kiküldöttjei is. Értesülésünk szerint a pénzügyminisztériumban tartott ankét egyelőre eredményre nem vezetett s a tárgyalásokat a termelők és a cukoripar képviselői a közeli napokban folytatni fogják.

Burgonyaosztályozógép bemutatása.

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara bemutatta Kaposvárott Paul Gusztáv dombóvári lakatosmester által szerkesztett burgonyaosztályozógépet. Ez a kőforgó rendszer alapján megépített burgonyaosztályozó úgy a nagyobb gazdáknak, mint a szövetkezeti alapon burgonyatermeléssel belterjesebben foglalkozó kisbirtokosok részére is beszerzésre ajánlható. A gép ügyes konstrukciója teljesen kizárja a burgonya megsérülését és munkateljesítménye 160—200 métermázsza között mozog. Háromfelé osztályozza a burgonyát a gép. Takarmányozási célra visszamarad a burgonya alja, a legkisebb gumók, különválasztja a vetési célra alkalmas középnyagságú gumókat és külön osztályozza az étkezési célra szolgáló nagy, fejlett burgonyát. A gépről nyomtatott ismertetőlapot készséggel küld az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara. (Kaposvár.)

A mohácsi sziget gyümölcsstermelésének és értékesítésének felkarolása.

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara a kerületéhez tartozó Mohács rendezett tanácsú város tulajdonát képező Margittasziget ezer katasztrális holdra tehető gyümölcsstermelésének és értékesítésének szükségességét felkarolására felhívta a földművelésügyi kormány figyelmét. A földművelésügyi minisztérium megbízása alapján a helyszíni szemlén megállapítást nyert, hogy a folyó évből is a kb. ezer vagónra tehető gyümölcsstermelésből alig 3—400 vagón nyert értékesítést, míg 6—700 vagón értékesítetlenül pusztult el. Az elpusztult gyümölcs értéke körülbelül másfélmillió pengő értéket képvisel. Az elkallódó nemzeti vagyon megmentése közérdek lévén, az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara memorandum foglalta össze mindazon teendőket, melyek a termelés és értékesítés felkarolása és céltudatos megszervezése érdekében sürgősen folyamathoz helyezendők és azoknak a földművelésügyi kormányzathoz való felterjesztése kapcsán javasolta az akció állami anyagi támogatását.

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdái, egyházi Harmoniumok részletre is. — Romlott hangszereket művésziessen javít. Legjobb húrok. Árjegyzéket ingyen küld:

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyára
 Budapest, VIII., Rákóczi-út 71.
 Levente- és egyéb zenekarokat szakértőben szerel.

Kedves ajándék.

Egy halovány kislány
Piros rózsát küldött:
Édesszagú szirmán
Két könnyesepp tündöklött.

A gyöngyharmat mesélt...
A virág mosolygott,
S hogy illata elérte,
Lelkem felujjongott.

Keblembe rejtettem,
Mint egy drága kincset:
Soh' se érzett szívem
Oly édes bilincset...

Átsuttogott lágyan
A szív és a rózsza:
— Érted ég a vágyam...
— Nem hagylak el soha!...

Molnár Lajos.

Rothermere lord nem pihen... A Daily Mail-ban, Rothermere lord világlapjában a csehek ellen újból súlyos vádak tartalmazó cikk jelent meg. A nagy angol lap lelkiismeretlennek és tisztességtelennek bélyegzi a cseh kormányt a felvidéki magyarok elnyomása miatt.

Bethlen István és Mayer János arcképeinek leleplezése a csókási gazdakörben. Szép ünnepség keretében leplezte le a hőmezővásárhelyi tanyák népe a csókási Gazdakör helyiségében Bethlen István miniszterelnök és Mayer János földművelésügyi miniszter arcképét. Az ünnepségen a földművelésügyi miniszter képviseletében Grabovszky Miklós dr. min. tanácsos, dr. Faluszövetség részéről dr. Bajtlay Mihály gazd. főtanácsos, ügyvezető-igazgató, Nagy Sándor és Balogh Gyula igazgatók, Hódmezővásárhely képviseletében Fehérváry Bertalan városi tanácsos, dr. Genersich Antal egészségügyi főtanácsos jelentek meg. A Makói Gazdasági Egyesület, a kopácsi, katraszéi, hatrongyösi tanyai Gazdakörök nagyobb küldöttséggel képviseltették magukat. Az ünnepséget a hőmezővásárhelyi úri dalárda éneke nyitotta meg, majd Molnár Imre elnök üdvözlő szavai után Márton Árpád ref. lelkész mondott ünnepi beszédet. Ezután történt az arcképek leleplezése, majd Grabovszky Miklós min. tanácsos Mayer János földművelésügyi miniszter nevében köszönetet mondott az ünnepelésért.

A newyorki Kossuth-szobrot 1928 március 15-én leplezik le. Az amerikai magyarok áldozatkészségéből Newyorkban szobrot állítanak fel Kossuth Lajosnak. A szobrot, — Horvay mester remek alkotását — 1928 március 15-én leplezik le. A leleplező ünnepség díszszónokának Apponyi Albert grófot kérik fel az amerikai magyarok, akiknek lelketemelő diadalünnepén minden magyar város és vármegye képviseltetni fogja magát.

Hogy állapítják meg a csecsemők személyazonosságát.

A chicagói (Amerikai Egyesült Államok) szülészeti klinikán oly sok csecsemőt lát napvilágot, hogy nagyon könnyen összetéveszthetik őket. Ennek megakadályozására a csecsemők lábnyomaitat megörökítik egy kartonlapon. Ez a legbiztosabb módszer, mert a lábnyomatok mindig különbözők.

Zsebkendő-automata.

London utcáin mostanában szerelték fel a zsebkendő-automátákat. A feledekeny vagy náthás angolok néhány fillér bedobása után egy gombnyomásra pompás zsebkendőhöz juthatnak.

A szibériai magyar hadifoglyok jölvéője Budapesten. S. Teeuwissen amerikai lelkész sok jót tett annakidején a Szibériában szenvedő magyar hadifoglyokkal. Ez az amerikai lelkész ellátogatott most Budapestre s egy református vallásos estélyen így fejezte be előadását: *a magyar zászló piros színe azt jelenti, hogy Jézus vére által letörölhetjük a velünk történt igazságtalanságokat; a fehér, hogy a minket ért gyalázatot lemossuk és a zöld, hogy törhetetlenül biznunk kell a magyar jövőben.*

A XIX. katolikus nagygyűlés. A XIX. katolikus nagygyűlés október hó 15-én kezdődött meg Budapesten. Az ország minden részéből imponáns tömegek érkeztek a nagygyűlésre, a zászlódiszbe öltözött fővárosba. A katolikus nagygyűlést Veni Sancte nyitotta meg, amelyet a pápai nuncius pontifikált. A katolikus diákszövetség nagygyűlésének kiemelkedő eseménye volt Klebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter beszéde. A nagygyűlés első napján a Katolikus Népszövetség tartott díszgyűlést, amelyen Károlyi József gróf, Miklós Ferenc, Griger Miklós, Petrovác Gyula és Huszár Károly mondott tartalmas beszédet. Vasárnap az eucharisztikus körmenet volt a fénypontja a nagygyűlésnek. A katolikus társadalom előkelőségei és negyedmillió ember vett részt ezen a körmeneten. A katolikus nagygyűlés vasárnap esti I. díszgyűlésén Zichy János gróf, Orsenigo Cesare pápai nuncius Haller István és Glatfelder Gyula püspök tartott nagy beszédet a magyar katolikuság időszerű kérdéseiről.

Hatvankilenc fogházóri állást töltönek be. Hatvankilenc fogházort vesznek fel a budapesti honvédfogházakhoz. Pályázhatnak volt katonák, rendőrök, fogházörök. A kérvényeket november 15-ig kell hatósági úton a belügyminisztériumhoz felterjeszteni.

A Faluszövetség tanyai gazdaggyűlése Hódmezővásárhelyen. A Faluszövetség az érdekelt intézményekkel karöltve a tanya kérdések megoldásával állandóan foglalkozik. Ezirányú munkásságának megalapozására és a tanyai lakossággal való közvetlen érintkezés érdekében a gazdasági munkák megszüntével megkezdte tanyai gazdaggyűléseinek sorozatát, melynek legelső állomása Hódmezővásárhelyen a csókási tanyakörzetben volt az elmúlt vasárnap. A gyűlésen a tanyai gazdák nagy számban jelentek meg, messze vidékről is. Kamocsay Gábor bevezető szavai után Nagy Sándor, a Faluszövetség igazgatója, értékes előadásában történeti visszpillantást vetett a magyar tanya keletkezésének okaira, majd a tanya kulturális kérdéseit ismertette. Bajtlay Mihály dr. gazdasági főtanácsos, a Faluszövetség ügyvezető igazgatója, nagy tetszéssel kísért beszédében rávilágított a tanya kérdés legfontosabb kérdéseire: a tanyai utakra s ezzel kapcsolatosan a tanya mezőgazdasági vonatkozásait fejtegette. Balogh Gyula lendületes beszédben ismertette a terményértékesítés és egyéb gazdasági kérdések megoldását az alföldi tanyákon. Végül Grabovszky Miklós min. tanácsos a Földművelésügyi minisztérium újabb akcióit ismertette, melyek a tanyák gazdálkodását óhajtják megkönnyíteni.

A szeretet és jószág seregszemléje.

Budapest utcáin negyedmillió ember kísérte hódoló menetben az *Obtárszentséget*, bizonygató téve a hit nagy belső erejéről, amelyet a minden eszményt megcsúfoló és lemosolygó liberalizmus minden atomot és nyílt mesterkedése ellenére sem sikerült kiirtani az emberek lelkéből. Negyedmillió ember hatalmas tömeg, szinte féjlelmetes sereg, de ez a sereg a krisztusi béke, szeretet és jószág hadserege. Fegyvere a keresztény erkölcs, ellensége a bűn. Lehetetlen volt mély megindultság nélkül elnézni ezt a hatalmas embersokaságot, melyhez hasonló nagyságú még sohasem vett részt a Katolikus Nagygyűlés körmenetében. És lehetetlen volt nem érezni a hitet és reményt a magyarság szűz jövőjében, hiszen az egészségnek és az erőnek a lélek tisztasága is feltétele. A megpróbáltatások kegyetlen napjai immár elmúltak. A magyarság minden téren emberfölötti erőfeszítéseket tesz, hogy el-takarítsa a romokat és megépítse az új utat az új ezredévre s ugyanakkor a lelki élet terén is olyan elmélyülést és megerősödést tanusít, amely biztos záloga a boldog jövőnek. Hatalmas seregszemle volt a Katolikus Nagygyűlés és minden magyar ember igaz örömmel hallhatta, hogy minden szónok a keresztény békeségről beszélt s a szeretetet hirdette. Minden sátorban sorakozzon a keresztény magyarság, mert nincs más ellenség, csak a destrukció, a romlás hada! Ez az egész nemzetnek szóló üzenet megmutatja az utat, amelyen a magyarságnak haladnia kell, ha azt akarja, hogy eljusson Kassára, Kolozsvárra és elnyerje egy újabb ezredév dicsőségének jutalmát.

Afrikából Braziliába repültek 17 óra 40 perc alatt. Két francia pilóta «Nungesser és Coli» nevű repülőgéppel az afrikai Szenegárból az óceánon át Braziliába repült. Tizenhét óra 40 perc alatt tették meg az utat az óceánrepülő, akik vasárnap útnak indultak Brazília fővárosa, Rio de Janeiro felé.

Fogy Budapest lakossága. A székesfőváros közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésén szomorú statisztikát mutattak be arról, hogy nem nő, hanem fogy Budapest lakossága. Az idén szeptemberben ugyanis élve született 1233, meghalt 1017 ember, míg tavaly ugyanezeken 1299-en születtek s 954-en haltak meg. Tavaly tudóbajban 152 ember halt meg, az idén szeptemberben 188. Javulást csak a fertőző betegségek statisztikája mutat.

Szólótolvajra lesett — minisztert fogott a csász. Mayer János földművelésügyi miniszter *Kecskemét* határában járt a héten. Három társával kiszállt az autójából és gyalog lépegettek a szőlők között. Néhány lépést tettek csupán, amikor husánggal a kezében ott termett a csász és szólótolvajnak nézve a minisztert és társaságát, el akarta venni Mayer János kalapját. A miniszter jót mulatott az operettbe illő eseten és megjutalmazta a buzgó szőlőcsószot.

A Faluszövetség szentesi kiállításának sikere. Az elmúlt vasárnap zárult be Szentesen a tiszavidéki mezőgazdasági, ipari és kulturális kiállítás, melyet a Faluszövetség több országos intézménye és a helyi intézmények bevonásával rendezett. A kiállítás egyike volt a legkiválóbb és legsikerültebb országos megmozdulásoknak, melyeket a Faluszövetség a magyar vidék és a magyar falu érdekében támogatására fennállása óta kezdeményezett. A kiállítást az utolsó napon nagysikerű Tiszavidéki Bál fejezte be, mely előtt történt a kiállítás kitüntetésként közlése. *Cikatricisz* Lajos ny. főispán, felsőházi tag méltatta a kiállítás nagy jelentőségét, Nagy Sándor, a Faluszövetség igazgatója hosszabb beszéd keretében világított rá azokra a mélyreható gazdasági és kulturális előnyökre, melyek a kiállítás nyomán a Tiszavidék népének javára származtak. A szentesi MANSZ nevében dr. *Király* Lászlóné üdvözölte dr. *Farkas* Béla főispánt, akinek országnérsze volt a kiállítás sikerében. Nagy Sándor a Faluszövetség és a rendezésben résztvevők többi országos intézmények nevében köszönte meg *Farkas* Béla főispánnak és a helyi rendezőségnek önzetlen tevékenységét. A kiállítás soha nem remélt számú tömegeket mozgatott meg, kb. ötvenezer ember fordult meg a kiállítás ideje alatt Szentesen, amely hihetetlen mértékben emelte e fejlődő, csinos alföldi város idegenforgalmát. A négy középületben és több e célra felállított pavilonban elhelyezett kiállítás anyaga a legkiválóbb szakemberek véleménye szerint is elsőrangú volt és szakszerű csoportosításával a könnyű áttekinthetőséget segítette elő. A kiállítás megszervezésének országos munkáját és a kiállítási anyag szakszerű összeállítását a Faluszövetség részéről dr. *Bajtai* Mihály gazdasági főtanácsos, a Faluszövetség ügyvezető-igazgatója és Nagy Sándor igazgató irányították, melyben még közreműködtek *Radnóti* István titkár, *László* József mérnök és *Vranovits* Imre. A helyi rendezőség élén dr. *Farkas* Béla főispánnak vannak a kiállítás megszervezésében kiváló érdemei, kinek segítőtársai dr. *Csergő* Károly alispán, *Négyessy* Imre polgármester, *Für* Géza, a Gazdasági Egyesület titkára és *Vaszelits* Pál tanár.

Húsz pengőt kap, aki kísérleti léggömböt talál. A Meteorológiai Intézet október 17—22. között önműködő műszerekkel ellátott léggömböket bocsát a levegőbe a felsőbb légrétegek megvizsgálására. A Meteorológiai Intézet (Budapest, II. Kityabél Pál-u. 1.) kéri a megtalálókat, hogy húsz pengő jutalom ellenében jelentsék be az elfogott léggömböket és őrizzék meg addig, amíg az intézet nem intézkedik róluk.

Eltemették az utolsó szarvasi negyvennyolcast. A napokban temették el Szarvason *Mosonyi Szabó* Gábor 48-as öreg honvédet, aki 1827 májusában született. A veterán harcos *Görgey* hadseregében mint honvédtizedes szolgált és résztvett a kápolnai, isaszegi, nagysarlói ütközetekben és Budavár bevételében. Békés vármegyében ő volt a nagy idők utolsó tanúja és épen ezért kellett kínos feltűnést, hogy temetésén a hatóságok nem képviseltették magukat. A békésmezei utolsó 48-as honvéd végítzettségén csak a HADRÓA jelent meg, amely koszorút tett *Mosonyi Szabó* Gábor sírjára.

Szarvas helyett medve. *Andrássy* Manó gróf az elmúlt héten a betlér—szulovai erdőség rengetegekben szarvasbikára cserkészt, majd vadászát után gyalogosan a betléri kastély felé tartott. A gróf közvetlenül a park előtt egy hatalmas feketeszőrű őrs-medvével találkozott, amely két hathetes medvebocsával együtt az erdő felé ballagott. A kölykeit féltő anyamedve kéltábra állva már támadásra készült, midőn *Andrássy* Manó gróf rövid Mannlicher-fegyverével célba vette az ágaskodó medvét és fején találta. A medve összeesett, míg a kölykei anyjuk vérént nyaldosták majd az erdő mélyében eltűntek.

Bem apó hamvait hazaszállítják. A lengyel kormány a szíriai Aleppóból hazaszállítatta *Bem* tábornok hamvait. A lengyelek egyik legnagyobb szabadsághőse volt *Bem* apó, a mi szabadságharcunknak is dicsőséges alakja. *Bem* hamvait Magyarországon keresztül szállítják haza szülőföldjére, Tarnovba. *Bem* tábornok hamvait Csonka-Magyarországon az egész útvonalon tiszteletadásban részesítik.

Asthmát, tüdőcsúcsuratot, rekedtséget stb. gyógyít: *Asthma* Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet, Budapest, *Andrássy* út 87. Telefon 123—82. Olcsó betegszobák.

Kitüntetés fásításért. A belügyminiszter a Csongrád és Szentes városok utcáin és közterületein történt és követségére méltó példát mutató fásítások irányításáért és vezetéséért *Tóth* István dr. csongrádi polgármesternek, *Négyesi* Imre dr. szentesi polgármesternek, továbbá *Szász* Arthur csongrádi városi kertésznek, valamint *Kázmér* János szentesi városi kertésznek; a Vaskut község utcáin és közterületein történt fásítások irányításáért és vezetéséért *Szalay* Zsigmond vaskuti főjegyzőnek és *Krix* Ferenc községi bírónak elismerését fejezte ki.

Gépember, amely házimunkákat végez. Egy amerikai gyárban csodálatos villamoskészüléket mutattak be, amelyet gépembernek neveztek el. Ez a gépember az emberi hang behatására felnyitja az ajtót, felgyújtja a villanyt és automatikus seprűvel takarít. Megérjük még, hogy minden háznál lesz egy ilyen gépember-inas meg szobalány.

A körültekintő gazdán nem vár addig a lópokrócvásárlással, amikor már rászakad a hideg, hanem már jóelőre rendelje azt meg *Szötsnér*. A mai számunkban van fenti cég hirdetése, tessék azt elolvasni és a «*Vasárnap*»-ra való hivatkozással rendelést eszközölni.

Kérjük saját érdekében, olvassa el figyelmesen az alábbi esetet: *Basa* János, *Pallavicini* György őrgórf szemcseli uradalmának intézője a sertéseket, hogy a ragadós száj- és körömfájást kikerüljék — naponként készálszálkos Lysoform-oldattal át hajtatta ki a legelőre, illetve egy lapos ládát megtöltött készálszálkos Lysoform-oldattal és a sertések azon gázoltak át, amikor kihajtották őket. Az állatok eközben ittak is a Lysoform-vizből és ez nemcsak hogy nem ártott nekik, hanem még a sertésveszt is elkerülték, amely pedig ugyanakkor a szomszédban rettenetesen dühöngött és igen sok áldozatot szedett. Az intéző azóta a moslékba naponta egyszálkos Lysoform-oldatot öntet és amióta ezt csinálja, az uradalomban nem fordult elő sertésveszt. Példáját igen sokan követték és rengeteg elismerőlevelet, kapunk állandóan, hogy a Lysoform a sertésveszt ellen milyen kintűn ővszernek bizonyult.

WETOL-SEBOLAJ

mely a friss sebek és az égési sérülések gyógyítására kiválóan alkalmas.

Történelmi felelősség.

A magyar politikai élet régóta nem állott olyan nagy és súlyos feladatok megoldása előtt, mint most, amikor körülöttünk világtörténelmi erők dübörögnek. Az egész nemzet aggódó bizalommal tekint az ismét megelevenedett parlament gyönyörűségei palotájára felé, ahonnan erős akaratot, tudatos célkitűzéseket, bátor bizalmat és legfőbbképpen önzetlent, szorgalmas munkát vár Magyarország érdekében. Nagy, jelentős dolgok történtek, amióta szabadságra ment a honatyák gyülekezete s most az ideje, hogy bölcsen és a helyzethez illő komolysággal állítsuk fel a mérleget: hogyan állunk, mit kell tennünk, mit várhatunk s miben reménykedhetünk? Az ország politikusainak érzniök kell a történelmi felelősséget, hogy az egész nemzet szeme rájuk figyel s jaj lesz, ha valaki nem állja meg a nagy próbát! De idefigyel a külföld is, mely a magyar törvényhozás házából vár hangot arra a hangos vitára, mely a határokon túl világszerte mi mellettünk s mi ellenünk folyik. Ne feledje el senki, hogy ami a magyar országgyűlés termében történik, annak az egész világ tanuja lesz. Ezért csittuljon el a viszály hangja, némuljon el a gyűlölet lármája, a léha jókedv nevetése, — gondoljon arra mindenki, hogy minden szó, ami el fog hangzani a márványfalak között, magyar történelmet jelent s talán világtörténelmi jelentőségű is válik...

Felemeltek egy negyven méter magas épületet. Berlinben egy évi munka után 15 centiméternyire felemelték egy gyártelep negyven méter magas központi épületét. Az épület súlya 1,300.000 kilogramm s azért kellett felemelni, hogy az alapépítményt megszilárdíthassák.

GRAMOFON

Kitűnő, tisztahangú beszélőgép 40 pengő.
Nagyobb, erős, gyönyörű hangú 64 pengő.
A világ legjobb beszélőgépei és hanglemezek legnagyobb raktára.

Sternberg

Királyi udvari szállítók hangszergyárában.
BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 60.

Szélütés érte, mikor a tárgyalásra készült. Sütő József szombat-helyi mészárosot vádoltként idézték meg az uzorabíróság tárgyalására. Mielőtt elindult volna, izgalomban szélütés érte. Az orvos érvágást alkalmazott, mire Sütő állapota javult.

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására legjobban ajánlható a «Ratinol» irtóanyag, mely fertőző betegséget plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Ugyanitt beszerezhető sváb-, ruszn-, csótányirtószerek is. Postaszékhely: Ratinol Laboratórium, Budapest, VII., Murányi-utca 36.

Nincs többé sertésuész

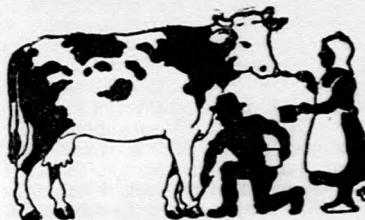
ha a sertések ivóvizébe és moslékjába hetenként legalább háromszor két evőkanál Lysoformot önt.

Lysoform

Nincs többé száj- és körömfájás

ha a szarvasmarhák száját és hőrmét hetenként legalább háromszor kétszázalékos Lysoform-oldattal ecseteli, vagyis félliter vízbe egy evőkanál Lysoformot kell önten.

Lysoform

Nincs többé baromfikolera

ha a baromfiak ivóvizébe hetenként legalább háromszor egy pár csepp Lysoformot önt.

Lysoform

Kérje még ma: „A fertőtlenítés a gazdaságban” című, nagyon tanulságos füzetünket, melyet a „Vasárnap” minden olvasójának díjmentesen megküld

Dr. Keleti és Murányi

vegyészeti gyár Rt., Újpest.

Kapható minden gyógyszerertárban, drogériában, hányva-flórában.

TANÁCSADÓ

Kérdés. A szekrényemben levő összes ruhámat és ágyneműmet mely lepte el. Mit tegyek, hogy kipusztítsam a molyokat és megmentem a ruhát? (L. Gy., Tökölös.) — **Felelet.** A molyos ruhákat jól porolja ki, a szekrényt pedig alaposan tisztítsa ki. Ezután a ruhát naftalinnal szórja be és úgy raktározza el.

Kérdés. 1. Mennyi ideig tart a soffortanfolyam? 2. Kik lehetnek sofförök? 3. Valószínű-e az árvászeki leléteket? (B. B., Kiskunmajs.) — **Felelet.** 1. A m. kir. állami autó és motorvezető tanfolyam, amelyet időnként az állami ipariskola szokott rendezni, hat hétig tart. 2. Bárki mehet. Lakatosoknak a tandíj 120 pengő, másoknak pedig 140 pengő. 3. Nem, de remélhető. Nyegdedi kérdésre jövő számunkban válaszolunk.

Kérdés. Revolvervásárláshoz szükséges-e fegyverviselési engedély és ha igen, hol lehet azt megszerezni? (Ifjú R. J.) — **Felelet.** Szükséges. A szolgabírói hivatal útján, városokban pedig a rendőrkapitányság útján.

Kérdés. Hol kapható a vadászok zsebnaptára? (B. G., Hajduhadház.) — **Felelet.** A «Vadászati Zsebnaptár» kiadóhivatalunkban kapható, ára 4-80 pengő, utánvétellel 25 fillérrel drágább.

Kérdés. Hol lakik Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár? (E. K., Szentbéküllá.) — **Felelet.** Budapesten, VIII. ker., Baross-utca 15.

Kérdés. 1. Ki lehet villamos kalauz? 2. Mikor lesz kalauz-felvétel? 3. A felvételt után mennyi idő múlva lép szolgálatba? (Hü előfizető, Bajszentistván.) — **Felelet.** 1. Bárki, akinek négy elemi iskolai képzettsége van, írni, olvasni és számolni tud. 2. A közel jövőben nem lesz. Érdeklődjék állandóan a Budapesti Székesfővárosi Közlekedési Részvénytársaságnál (Budapest, VII. ker., Akáca-utca 17.) 3. A felvétel után a villamostársaságtól levélben hívják be szolgálatra.

Kérdés. 1. Kilenc milliméteres Flaubert puskához szükséges-e fegyverviselési engedély? 2. Négy középiskolát végzett tanulóknak kell-e inasiskolába járnia? (Sz. Á., Solt.) — **Felelet.** 1. Igen. 2. Igen.

Kérdés. Szomszédom tyúkjai átjárnak a földemre és ott állandóan pusztítják a veteményt. Mit tehetek ez ellen? Jogom van-e, mivel a szomszédom nem tesz ez ellen semmit, a baromfiakat megölni? (Id. M. I., Tah.) — **Felelet.** A baromfiakat nincsen jogában elpusztítani, de elfoghatja őket és kézi zálogként magánál tarthatja, míg gazdjára az okozott kárt ki nem fizeti.

Kérdés. 1. Honnan kaphatok műtrágyakezelésre vonatkozó utasítást? 2. Kapható-e Winkler: Galambtenyésztés című könyve? 3. Mi volt az eredménye a magyar-osztrák labdarugó mérkőzésnek? 4. Mi volt a magyar csapat felállítása a mérkőzésen? 5. Melyik fajlagalamb a legértékesebb? 6. Hol értekesíthetem legjobban angol golyvák galambjaimat? 7. Hová való futballcsapat a Sabaria, a Boeskaý és az Attila? (V. J., Melykút.) — **Felelet.** 1. Forduljon a Szuperfoszfát Műtrágyaterjesztő és Értékesítő r.-t. céghez Budapest, V., Árpád-utca 8. 2. Kiadóhivatalunkban kapható, ára bérmentes küldéssel 5-30 pengő, utánvétellel 25 fillérrel drágább. A könyv az összes Európában élő galambfajtákkal foglalkozik. 3. Öt-három, a magyarok javára. 4. Weinhardt, Fogl II., Fogl III., Fuhrmann, Bukovi, Vámos, Ströck, Takács II., Holzbauer, Hirzer, Kohut. 5. Viszonylagos fogalom, némelyek az egyik fajtát, mások a másik fajtát tartják a legértékesebbnek. 6. Évétől forduljon a Magyar Galambtenyésztők Egyesületéhez (Budapest, X. ker. Pongrác-út, Tenyészállatvásár-telep, Új löverseny-tér). 7. Sabaria, Szombathely, Boeskaý: Debrecen, az Attila pedig Miskolcra való. Többi kérdésére jövő számunkban válaszolunk.

Kérdés. Két darab tizenöt éves meggyám van. A ják évente szépen virágoznak, de gyümölcsöt nem teremnek. Mit tegyek velük? (Vecsési olvasó.) — **Felelet.** Meggyáin monília-nevű betegség teszi tönkre a termést. Október végén permetezze meg őket alaposan három százalékos szulfaroldattal és február végén két százalékos bordói lével (két százalék rézgálic, két százalék oltatlan més).

Kérdés. 1897-ben édesapám 300 forintot tett takarékpénztárba, valorizálják-e? (K. I., Borsosberény.) — **Felelet.** Sajnos, a takarékbetéteket nem értékelték át.

Kérdés. 1. Milyen termés várható az idén seprőcirokból? 2. Egy métermáza cirokkalásznak mennyi lesz az ára? 3. Mi az áfonya és hol terem? (K. L., Derecske.) — **Felelet.** 1. Jó közepes. 2. Nem lehet előre megállapítani. 3. Bogyós, borsónagyságú gyümölcs, főleg felvidéken terem. Befőttnek, lekvárnak és pálinkakészítéshez használják.

Kérdés. Miért nem hoz a Vasárnap gyakrabban méhészeti cikkeket? (Sz. J., Sárszentgöta.) — **Felelet.** Amennyire helyünk megengedi, hozunk cikkeket méhészetről is. De elsősorban arra akarjuk a papírt és nyomdafestéket kihasználni, hogy a földművelés, állattenyésztés, gyümölcsstermelés nagy hibáiról felvilágosítsuk olvasóinkat és ezen a nagyobb téren iparkodunk haladást elérni. A méhészek átlagosan oly ügyesek, okosak, hogy e téren, hibák alig vannak. Esetleges kérdésekre szívesen válaszolunk mindenkor.

Kérdés. Testvéreném tizenhárom évvel ezelőtt férjétől elvált és akkor a közjegyző előtt okiratot készlettek, melyben vagyonyukat szétválasztották és mindkettőt kijelentették, hogy egymás vagyónára igényt nem tartanak. Most testvéreném meghalt, vagyontól, mely azóta ötszörös, mi testvéreimvel együtt, minthogy nővéremnek gyermekei nem maradtak. Férje azonban most beperelt bennünket és követeli az egész vagyont a maga részére. Jogos-e ez? (T. P., Iszák.) — **Felelet.** A férj követelése teljesen jogtalan, de helyesen teszik, ha a tárgyalásra ügyvédet visznek, illetve felkérlik az Önök képviselőit.

Kérdés. Megnyit-e a szombathelyi pilótaiskola és hová kell folyamodni a felvételért? (K. J., Csongrád.) — **Felelet.** A szombathelyi m. kir. repülőgépezetűi iskola jövő év tavaszán kezdődik. Kérvényeket ez év december 31-ig a kereskedelmi miniszterhez (V. szakosztály) Budapest, II., Fő-utca 26. II. em. 22. szám alá kell beadni. Ehhez csatolandók: honossági, orvosi, iskolai, erkölcsi, születési bizonyítvány, szülői beleegyezés és vagyoni állapotot tanúsító bizonyítvány. Az iskolára négy középiskolával és érettségivel vesznek fel hallgatókat. A négy középiskolát végzettk repülőgépezetűi képesítést nyerhetnek, az érettségivel vagy tanítói oklevéllel bírók a képesítésen kívül légi- és ipari vállalatokhoz szóló működési bizonyítványt is kapnak. A tanfolyam részvételi díja a két idényen keresztül 5000 pengő. Ellátási díj pedig 1200 pengő.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

G. G., Jászlényzarú. Rejtvényeiből és tréfáiból válogatunk. Baráti szívről viszonzozuk köszönő sorait. — L. J., Putnok. Rejtvényeiből válogatunk. — Ifjú R. J., Szentetornya. Nagyon köszönjük a rejtvényben foglalt jókívánságot, de túlságos könnyűsége miatt — sajnálatunkra — nem közölhetjük. A tréfa már megjelent a «Vasárnap»-ban. — T. A., Gyula. Rejtvényeiből válogatunk. Tréfája — nem tréfa. Ma már ilyen ostoba emberek nincsenek. — K. E., Szekszárd. Több jó van köztük. — B. S., Rinyakovácsi. Ez a tréfa és hozzá hasonló nem közölhető a «Vasárnap»-ban. Most kérések. — V. V., Kisbicsérd. Számrejtvényét — sajnálatunkra — nem értjük. — T. K. Csór. Rejtvénye jó. — K. I., Zatabánya. Rejtvény-pályázatra rövidesen sor kerül. Képrejtvénye jó. — W. M., Cserháthaláp. Tréfáiból válogatunk. — M. Z., Ujszász. Válogatunk belőlük. — Ifjú Sz. L., Lajosmizse. Rejtvényeiből válogatunk. — B. J., Pusztahencse. Közlünk belőlük. — B. F., Lentisombathely. A «Tótás iróház» című verse ma — több hónappal a kínos botrány után — elkészült. Másik két verse, bár itt-ott akad egy-egy jó sora, még nem érett meg a közlésre. Tréfája jó. Rejtvényeiből válogatunk. — D. Zs., Sándor. Válogatunk belőlük. — V. V., Kisbicsérd. Kérésével foglalkozni fogunk. — Ny. I., Pátka. Közlünk fogjuk. — G. J., Liszó. Tréfáira sor kerül.

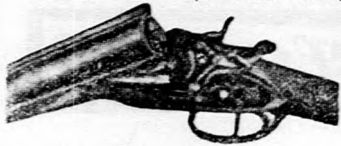
Lapvezér: Mező Pál.

Főmunkatárs: Perlaky György.

Szerkesztésért és kiadásért felel: Gosztonyi Jenő.

Kiadja: Csázy és Társa Lapkiadóvállalata.

Mravkó József utóda
GYURUSZ GYÖRGY puskaműves és
BUDAPEST, KÁROLY-HÖRÜT 22. SZ.
(Röser-bazár udvarban.)

ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. **ELAD:** elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes ismétlődő és automata vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket. Legjobb minőségű mindenféle golyós, sörétes töltények, löszerek nagyválasztékban.

Tartós és olcsó kerítés
HUNGÁRIA drótfonat
eladás

HAIDEKKERSÁNDORR-T.
Budapest, VIII., Üllői-út 48/27. sz.
Budán, II., Fő-utca 59.
Keleti pályaudvarnál,
VIII. kerület, Fiumei-út 3 szám.

Kérjen ingyen árjegyzéket.

REJTVÉNYEK

1. Betűrejtvény.

F ű p 7 M
+ +

(Beküldte Máyer István Sió-
agárdról.)

2. Betű- és szórejtvény.

szik s l épület
(i = é)

(Beküldte Farkas Pál Putnok-
ról.)

3. Szórejtvény.

„Lehullott a
rezgőnyárfa...” 10 P 50 f. Pista
(p = d)

(Beküldte Sajgó Ferenc Kovácsszénjáról.)

4. Szórejtvény.

i
×

(Beküldte Tari József Visz-
nekről.)

5. Szórejtvény.

Olgás OLGÁS

(Beküldte Kovács Etuska Szek-
szárdról.)

6. Pótlórejtvény.

— as	— agy	— ör	— ó
— ng	— anc	— t	— úg
— a	— et	— ik	— z
— r	— b	— d	— ó

(Beküldte Görbe Gergely Jászfényszaruból.)

7. Szórejtvény.

× ny favágás s

(Beküldte Bartos József Pusztá-
hencséről.)

8. Szórejtvény.

márka üt d

(Beküldte ifj. Szörös Lajos
Lajosmizséről.)

9. Találós kérdés.

Milyen névre hallgat az a leány, akinek nevében egy
ige, egy főnév, egy férfinév és két leánynév van?

(Beküldte Bodó Jászberényről.)

10. Betű- és szórejtvény.

× L W K $\frac{d}{ala}$
(e = i)

(Beküldte Jeny Sándor Kis-
soltról.)

11. Szórejtvény.

s s
s s s s
s s s s s

(Beküldte Mucza Zoltán Uj-
szásról.)

12. Szórejtvény.

Elsőrangú D $\frac{Na}{o}$

(Beküldte Baán Károly Mosondarnóról.)

13. Pontrejtvény.

A . i . é . e . s . é . s . ó . a . e
. t . r . j . k . g . j .

(Beküldte Léber Ambrus Nagyvázsonyból.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 46-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 40-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Betű- és szórejtvény: **Pipereszter**. 2. Betű- és szórejtvény: **Kisérlet**. 3. Betű- és szórejtvény: **Virág Benedek**. 4. Képrejtvény: **Hol sirjaink domborulnak, unokáink leborulnak**. 5. Pótlórejtvény: **Tiszteld szüleidet**. 6. Névrejtvény: **Csikszereda**. 7. Betű- és szórejtvény: **Sordinó**. 8. Szórejtvény: **Folyamór**. 9. Szórejtvény: **Palacsinta**. 10. Pontrejtvény: **Bús magyarok imádkoznak**.

Megfejtették: Id. Borics László, Mészáros István, Geröcs Pál, ifjú Borics László, Burás Sándor, Westergom Izidor, Leber Ambrus, Dobó Lajos, Fay-Bertalan Sándor, Nyeste István, Cséplő Lajos, Antal István, Hanzséros Béla, Tóth Katica, Debrődi Mariska, Berkes Marika, Vörös Vince, Börcsök Sándor, Solymosi Pirokska, Levente Egyesület Csókakő, Weszely Mihály, Berta Ferenc, Bartos József, Kocsis István, Almássy Pál, ifjú Szörös Lajos, ifjú Rajos József, ifjú Borsos István, Kollár Irén, Tóth András, Varga Lajos, Gál Benjamin, Studinger Erzsike, Sulák Sándor, Lipták Ferenc, Torgyik István és Weszely Mihály.

Jutalomkönyvet nyertek: **Börcsök Sándor (Mezőhegyes)**, **Cséplő Lajos (Fonó)**, **Westergom Izidor (Lébény)**, **Antal István (Csesztreg)**, **Varga Lajos (Sály)**.

A 41-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

TRÉFÁK

Elszólta magát.

- Jaj, a tárcám! — kiált a kárvalott.
- Bizonyosan elvesztette — szól a zsebtolvaj.
- És honnan gondolja ezt maga?
- Mert már én is kerestem!

(Beküldte Baráth János Belvárdról.)

Szórakozottság.

- Megtalálta a baba cucliját, Julcsa?
- Igenis, nagysága! Csakhogy a nagyságos úr szórakozásból rágyújtott és nem merék hozzá bemenni, mert dühös, hogy olyan rosszul szelel a szivarja.

(Beküldte Solymossy Pirokska Tépérről.)

Gyerekjáték.

- Pali*: Lesztek disznók, gyerekek?
- Gyermek*: Leszünk!
- Pali*: Jó, én meg leszek kanász.

(Beküldte Bem Ferenc Lentiszombathelyről.)

Éjtél után.

Vendég (dühösen): Hogy? Se enivaló, se innivaló? Hát mit lehet ebben a vendéglőben kapni?

Pincér: Tessék talán a zeneautomatát működtetni.

(Beküldte Weszely Mihály Cserháthalápról.)

Megtalálta.

— Te, mit keres az a rendőr a földön? Talán valami nyomot vizsgál?

— Nem. Elvesztett egy pengőt.

— Hát ezt honnan tudod?

— Onnan, hogy én találtam — meg.

(Beküldte Görbe Gergely Jászfényszaruból.)

Jogos aggodalom.

— Leánynom, mondd meg az uradnak, hogy ha még egyszer részegen jön haza, sohse teszem be a lábamat hozzátok.

— Lassabban, anyám! Hogyha meghallja, többé sohse jön haza józanon!

(Beküldte Sztraka Ferenc Dunajölvárról.)

Megfelelt.

Kérdi a tanár a vásott diákokat:

— Hol voltál tegnap?

— Beteg voltam, otthon kellett maradnom.

— Úgy? Hát akkor mint volt lehetséges, hogy a Városligetben egy mögött láttalak?

— Az úgy volt lehetséges, hogy a fa nem volt elég vastag.

(Beküldte ifj. Józsa Lajos Tiszaderzséről.)

A VÉRES ÁRNYÉK

REGÉNY AZ OROSZ CÁRI CSALÁD ÉLETÉBŐL. * IRTA: DIVÉKY ISTVÁN.

(29. közlemény.)

Most már arra kellett törekednem, hogy megmentssem kiszemelt áldozatait. Tudtam, hogy azok között az oroszok között, akikkel gyakran találkoztam Anasztázia társaságában, többen vannak, akik azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy egy időre titkon hazamennek Oroszországba. Félős volt, hogy ezeket már behálózta ez a gazember és törbe csalja őket. Sürgősen cselekednem kellett tehát.

Másnap ismét felkerestem Anasztáziát. Öten-hatan voltak mellette, ott volt az én gazfickóm is. De ott láttam az öreg Goriszky herceget is, akiről tudtam, hogy haza szeretne menni Krimbe, hogy elrejtett családi kincseit elhozza magával, Goriszky már régebben beszélt velem erről, részletesen beavatott tervébe s hangoztatta, hogy csak kedvező alkalomra vár, hogy Oroszországba utazhassék.

Most, hogy meglátott, hozzám jött és örvendő hangon így szólt:

— Hazamegyek s ha Isten segít, baj nélkül menthetem meg családi kincseimet a vörös gazemberek elől.

Ebben a pillanatban észrevettem, hogy az én gazfickóm erősen szemmel tart bennünket. Tüstént felmerült bennem a gyanú, hogy az őz Goriszky herceg hazacsempészését is ő vállalta. Megremegtem a gondolattól, hogy ezt a tisztis öreg embert törbe csalják.

— Herceg — sűgtam oda neki — feltétlenül beszélni akarok önnel. Nagyon kérem, adjon mielőbb alkalmat, hogy feltűnés nélkül találkozhatssunk...

Nagyon izgatott lehetett a hangom, most Goriszky herceg csodálkozva nézett rám.

— Beszélni óhajt? Tessék, máris rendelkezésére állok.

— Itt nem lehet... — feleltem zavartan.

— Miért? — csodálkozott a herceg.

— Az Istenre kérem, most ne kívánjon magyarázatot. Elégdjék meg annyival, hogy végzetesen komoly ügyről van szó... igen, herceg, az ön életéről...

A herceg elhalványodott:

— Mit mond? Az én életemről...?

— Igen. Nagy veszély fenyegeti önt... Törbe akarják csalni...

— Hihetetlen, amit ön mond...

— Majd mindent részletesen megtud, ha alkalmat ad, hogy beszélhessek. Most csak arra kérem, hogy azt, amit itt most mondtam, senkinek el ne árulja. Gondolja meg, az életével játszik.

— Ez fenyegetés?

— Csak figyelmeztetés.

— Nem értem önt...

— Eh, most nincs idő, hogy mindent megérthessen.

Igérje meg gyorsan, hogy ami itt közöttünk elhangzott, titok maradjon.

— Ha úgy kívánja, megígérem...

— Köszönöm. S mikor találkozhatom önnel?

— Majd elviszem az autóban önt. Ott ketten leszünk nyugodtan beszélhet.

— Várok önre...

Sietve eltávoztam mellőle, mert észrevettem, hogy az én gazfickóm — már csak így fogom őt nevezni — egyre közelebb oldalog felénk, hogy kihallgathassa suttogásunkat. Amikor elváltam a hercegtől, ő rögtön utána eredt, hogy félrevonja, de én hirtelen elébe álltam.

— Láttam önt a napokban... — szólítottam meg kissé vigyázatlan nyíltsággal.

Megtorpant.

— Engem? Hol?

Élesen a szeme közé néztem:

— Furcsa körülmények között, az bizonyos.

— Milyen rejtélyes ember ön! — mondta gúnyosan. — Nem beszélne világosabban?

— Dehogyan nem. Nos: egy este a szovjet épületéből láttam kijönni önt.

Bármennyire igyekezett is uralkodni magán, észrevettem, hogy egy árnyalattal elhalványodott. De ugyanekkor nevetett is.

— Uram, ön tévedett — mondta nyugodtan.

— Dehogyan is tévedtem. Határozottan megismertem önt.

— Lehetetlen.

— Azt mondom, aminek tanuja voltam...

Ki akartam ugratni a nyulat a bokorból, ezért ezt hazudtam:

— Megnyugtatom, hogy nem először figyeltem meg, hogy a szovjetházban jár. Erre tanuim is vannak. Beláthatja tehát, hogy itt nem használ a tagadás.

Mosolygott. Szentelenül mosolygott.

Ez kihozott a sodorból.

— Ön nagyon mulatságosnak találja ezt?

— Nagyon mulatságosnak találom.

— Tagadja?

Cinikusan vállat vont.

Már-már az öklömmel akartam az arcába csapni s nem bántam volna, ha akármilyen botrány kerekedik is ebből, — amikor hirtelen felém hajolt és komoly arckifejezéssel ezt súgta:

— Ne beszéljen olyan hangosan! Még feltűnővé válunk.

— Nem bánom... Hadd tudják meg, hogy ön...

Megragadta a karomat.

— Örültség, amit tenni akar! Ne döntse veszélybe az igazi oroszokat...

Megtántorodtam és rábámultam.

— Értsen meg! — szólt egészen közel lépve hozzám.

— Engedje, hogy megmagyarázzam önnek, miért járok a szovjetházba...

— Tehát bevallja, hogy ott járt?

— Természetesen, de kérem, hogy ez maradjon a mi titkunk. Oroszország, a szenvedő és megváltást váró oroszok nevében kérem ezt öntől.

— Most nem tudom, hogy alakoskodik-e, vagy őszintén beszél?

Pillanatra én is meginogtam hitemben, de amint belemeredtem az arcába, láttam a szája szeptében vigyorgó gonosz mosolyt s a szeme mélyén az alattomos fényt.

— Eh, be nehéz ember ön! — mondta tettetett ingerültséggel. — Önnek sejtelmé sincs, micsoda küzdelmet kell nekünk folytatni! Azt hiszi, hogy a sátán táborá ellen nyílt fegyverekkel lehet harcolni? Ha tudná, mennyi tettetésre, mennyi kétszínűségre, ravaszra és óvatosságra van szükség! Persze, hogy fennjártam a szovjetházban és ismerettségben vagyok a szovjet embereivel, de mindez csak azért van, hogy megnyerve bizalmukat, beeláthassak kártyáikba s megtudhassam azokat az intézkedéseket és híreket, amelyek bennünket, hontalan bujdosókat érdekelnek. Ha tudná, hogy milyen jó szolgálatot tettem ezzel a kétlaki szerepléssel a mi ügyünknek, akkor gyanakvás helyett elismeréssel lenne irántam. S ha tudná, hogy milyen veszedelmes szerepre vállalkoztam, hogy minden pillanatban az életemet kockáztatom, mert Moszkva keze messzire elér s ezek a gazemberek nem nagyon válogatósak, ha egy veszedelmes ellenségüket el kell tenni láb alól, — nos, ha mindezt csak sejténé is, akkor megemelné előttem a kalapot.

(Folytatjuk.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Október 23-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Füzesgyarmat, Nagykőrös, Székesfehérvár. — Kirakodóvásár: Mindszent.

Október 24-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Bátaszék, Celldömök, Hajdusoboszló, Hetes, Heves, Jászfényszaru, Kecel, Kóny, Kunmadaras, Magyaróvár, Mándok, Nádudvar, Nemesvid (sertésvásár bizonytalan), Pápcó, Putnok, Tiszapalkonya, Tokaj, Tompa, Villány, Székesfehérvár. — Állatvásár: Devecser, Kunszentmiklós. — Marha- és sertésvásár: Békéscsaba. — Ló- és kirakodóvásár: Nagylózs. — Marha- és kirakodóvásár: Mikosszéplak.

Október 25-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Gesztely, Jánoshida, Pincehely (sertésvásár bizonytalan). — Marha-, sertés- és kirakodóvásár: Balkány. — Lóvásár: Békéscsaba. — Kirakodóvásár: Devecser, Kunszentmiklós.

Október 26-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Dióviszló, Gelse (sertésvásár bizonytalan), Felsővadász, Miszla, Répceszentgyörgy (sertésvásár bizonytalan), Sümeg (sertésvásár bizonytalan), Tiszabercel, Zomba. — Ló- és marhavásár: Zsámbék. — Kirakodóvásár: Békéscsaba.

Október 27-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Gindliscfalud, Istvádi (sertésvásár bizonytalan), Kaposszekcső, Pacsa (sertésvásár bizonytalan), Tét. — Kirakodóvásár: Zsámbék, Nagycenk.

Október 28-án, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Igal (sertésvásár bizonytalan), Kapolcs, Sárvár, Zalaegerszeg. — Kirakodóvásár: Izmény.

Október 29-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Rákóczi falva, Somlósziölős. — Állatvásár: Battonya.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak október hó 17-én.)

Gabonaféleség. Készárúpiac: Búza 77 kg.-os tiszavidéki 30-15—30-35, felsőtiszai 30-05—30-30, fehérmegyei, pestvidéki és bácskai 30-05—30-25, egyéb dunántúli 30-05—30-20, 78-as tiszavidéki 30-55—30-75, felsőtiszai 30-40—30-60, fehérmegyei, pestvidéki és bácskai 30-30—30-50, egyéb dunántúli 30-20—30-45, 79-es tiszavidéki 30-80—30-90, felsőtiszai 30-65—30-80, fehérmegyei, pestvidéki és bácskai 30-50—30-70, egyéb dunántúli 30-45—30-60, 80-as tiszavidéki 30-85—31, felsőtiszai 30-80—30-90, fehérmegyei 30-65—30-80, pestvidéki és bácskai 30-60—30-75, egyéb dunántúli 30-60—30-70, rozs 28-50—28-65, repce 46—48, zab elsőrendű 23-25—23-75, másodikrendű 22-75—23-25, búzakorpa 17—17-50, takarmányárpa elsőrendű 25-25—25-75, másodikrendű 24-75—25-25, sörárpa felsőmagyarországi 27—31, egyéb 26—28, tengeri 6 24-50—24-75, köles 23—24 pengő métermázsánként. — **Határidőspiac:** Magyar búza októberre 30-30, márcsura 32-40, márcsura 32-80, magyar rozs októberre 29-20, márcsura 30-30, tengeri márcsura 24-90, júliusra 25-50 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Búzaárpa 56—60, duplanullás tészta 49—52, nullás tészta 49—52, kettős főzöliszt 47—50, négyes kenyérliszt 46—48, ötös kenyérliszt 42—44, hatos kenyérliszt 42—44, nullás rozsliszt 49—52 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak. Termelői árak nyersárúért, száz kilogrammonként minimumért: Balticum 52—55, Viktoria borsó 45—55, tavaszi búkköny 23—25, fehér here 180—200, fehér köles 30—35, vörös köles 23—24, szürke köles 22—23, lóbab 23—28, lóhere, minőség és aranka tartalom szerint 190—240, mohar 26—30, mustár 45—50, nyúlzapuka 150—170, pohánka 24—28 pengő.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 6 8-40—10, réti széna, másodikrendű 6 7—8, kivételesen 3-60, muharszéna 8—13, lucernaszéna 10—13, kölesszéna 9, takarmányárpa 3-50, alomszalma másodikrendű 6, szuppszalma elsőrendű 7 pengő métermázsánként.

Sertésvásár. Elsőrendű öreg zsírsertés 1-62—1-64, másodikrendű 1-52—1-56, fiatal nehéz 1-72—1-74, közép 1-72—1-74, könnyű 1-48—1-56, szedett közép 1-62—1-64, angol húsértés urasági 1-70—1-74, angol szedett 1-52—1-64, süldő 1-52 pengő kilogrammonként elősúlyban. — **Vágóhídi zártvásár.** Szalonnás felsértés 2-04—2-12, szalonna nagyban 2-04—2-08, hús 2—2-16, zsír 2-16 pengő kilogrammonként.

Vágómarhavásár. Bika magyar másodrendű 0-82, tarka elsőrendű 1-10—1-20, kivételesen 1-24, másodrendű 1—1-08, harmadrendű 0-72—0-96, ökör magyar elsőrendű 1-04—1-20, kivételesen 1-28, másodikrendű 0-80—1, harmadrendű 0-60—0-77, ökör tarka elsőrendű 1—1-20, kivételesen 1-28, másodikrendű 0-80—0-98, harmadrendű 0-60—0-76, tehén tarka elsőrendű 0-96—1-12, kivételesen 1-20, másodikrendű 0-76—0-94, harmadrendű 0-60—0-74, bivaly magyar 0-96, növendékmagyar 0-60—1-02, kicsontoznivaló 0-40—0-56 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Szuroárvásár. Élő borjúk, belföldi szopós: elsőrendű 1-64—1-80, kivételesen 1-84, másodikrendű 1-36—1-48 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Tenyészállatok és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör, fehér 1-04—1-12, elsőrendű belföldi jármosökör, tarka 1-00—1-04, friss fejestehén 1-08—1-24,*másfélèves,üsző,0-96—1-12,*másfélèves,tinó 0-96—1-08 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Lóvásár. Jobbminőségű lovak: Háts csikó 20,90, igás kocsi (nehéz, nyugati fajta) 300—880, igás kocsi (könnyű, nyugati fajta) 304—560, számár 40—50, üszvér 85, alárendelt minőségű lovak 24—330, vágólovak 22—154 pengő darabonként.

Gyapjú. Az árak változtatlanok.

Nyersbőr. Magyar marhabőr 162—166, tarka 168—174, borjúbőr 248—256, juhbőr 112 fillér kilogrammonként a budapesti vágóhídon átvéve.

Húspiac. Sertésbőr a nyílt piacokon: Friss karaj 320—400, friss comb, tarja, lapocka 280—340, friss oldalas 240—280, kocsonyának való 80—160, friss máj 180—240, füstölt karaj 320—420, füstölt lapocka, tarja 340—400, füstölt oldalas 280—320, füstölt, kötözött sonka 400, füstölt kolbász 160—400, nyers hurka 96—200, olvasztani való szalonna 220—240, sózott kenyér szalonna 240—280, füstölt szalonna 240—280, paprikás 240—300, csemege szalonna 256—400, hajt 240—260, zsíros tepertő 240—280 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juh comb 190—240, gerinc (bordás, vesés) lapocka 140—200, porköltnek való (nyak, szeg, fej) 120—180, tüdő, máj, lép 100—140 fillér kilogrammonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nagy nyúl bőrbőrben darabja 450—600, süldő nyúl 350—400, fácán 400—600, fogoly 220—280 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Nagy csuka 240—300, kicsiny 200—260, nagy ponty 240—320, kicsiny 200—260, kárász 160—200, compó 200, apró kevert hal 120—160 fillér kilogrammonként. — Nagy folyami rák 40—80, kicsiny 16—32 fillér darabonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—440, rántani való csirke 120—200, sütni való 220—320, hizott ruca 500—720 fillér darabonként, hizott ruca kilogrammja 190—230, sovány ruca darabja 250—400, hizott lúd darabja 1000—1500, kilogrammja 180—230, sovány lúd darabja 500—700, sovány pulyka darabja 350—720, gyöngytyúk darabja 280—300 fillér. — **Leölt állatok:** Tyúk 220—250, jéce 250—270, rántani való csirke 260—300, sütni való 230—270, hizott ruca 200—240, sovány 180—200, hizott lúd 200—240, sovány 180—190, nagy lúdmáj 500—800, kicsiny 400—600, lúdaprókél 110—200, olvasztott lúdszír 300—320, vegyes lúd hál 260—300 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss tea-tojás 15—17, főzőtojás 14—15, meszes 15—16 fillér darabonként.

Tej- és tejtermékek. A nyílt piacokon: Tejes tej 35—41, lefőzött 14—18, tejszín 348—400, tejfel 170—200 fillér literenként, centrifugált tejavj tömbben 440—520, centrifugált tejavj tíz dkg.-os csomagolásban 540—600, főzővaj 400—460, szedett vidéki vaj 400—420, juhvaj 400, tehénúró 80—120, sovány tehénúró 60—80, juhtúró 320—360, kevertúró 200—300, líptói túró 360—400, juhsajt 240—320, eredeti emmentáli sajt 640—720, hazai 480—540, hazai trappista sajt 300—400 fillér kilogrammonként.

Szárazfűzélék és száraztészta. A nyílt piacokon: Lencse 70—120, külföldi lencse 90—150, hántolt egész borsó 96—130, feles 80—120, fehér aprószemű bab 30—44, nagyszemű 40—68, szines 30—68, finom árpa-kása 80—96, durva 60—70, köleskása 52—64, tojásos tarhonya 120—160, tojásos levestészta 132—240 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgeárpá zöldjével csomója 3—16, kilogrammja 18—22, petrezselyem zöldjével csomója 3—16, kilogrammja 24—26, zeller darabja 4—16, kilogrammja 12—30, kalarábé zöldjével darabja 2—10, őszi fajta kalarábé kilogrammja 20—24, kapor csomója 2—5, hazai nagytejű kárföldi kilogrammja 40—70, kistejű 20—50, pórhagyma 18—22, makkói vörshagyma 24—28, közönséges 18—24, fokhagyma 42—70, cékla 14—26, fejeskáposzta 6—14, savanyított káposzta 30—34, kelkáposzta 12—24, kelbimbó 120—140, vörskáposzta 15—32, fejesalata 5—12, hazai édes torma 120—220, erős 64—120, rózsaborjonya 14—18, sárgea 10—12, élia 12—15, fehér 8—12, Woltmann 9—12, kifíli 35—40, tömör csiperke gomba 300—640, ehető tinórú gomba 300, mezei csiperke gomba 200—300, szegfűgomba 200—300, éti vargánya gomba 300, fekete retek 18—30, hónapos retek csomója 8—10, salátának való ugorika 25—30, savanyított 8—140, kovászos 50—60, apró, hegyes zöldpaprika 8—20, nagy, tölteni való 6—20, savanyított 8—140, főzni való tök 5—12, gyalult 20—24, sült 12—20, érett paradicsom 16—40 fillér kilogrammonként, főzött paradicsom literenként 80—100, hüvelyes zöldbab 25—40, vajbáb 40—80, kifejtett zöldbab 60—100, hüvelyes zöldborsó 80—100, kifejtett 220—240, sóska 20—35, tisztított paraj 20—30, gyökere paraj 16—30 fillér kilogrammonként, tengeri csövenkét 2—8 fillér.

Borárak. Csengődön a kereslet 60—70 fillért ajánl. Óbor, (rizling) ára egy pengő. **Nyírárnyban** eladatott 100 hl. novemberi szállásra seprőn 80 fillért, kiszaggadók 70 fillért adják az újbort. **Soltvadkerten** a must ára 52 fillér. Újborkötecs: 100 hl. 10 és fél fokok eladatott 56 fillért és 50 hl. 12 fokok 54 fillért. **Szirakon** 64—70 fillér a must. **Mórót** a termelőik tartózkodása mellett újborkorban 1-10—1-20 pengőért törtétek eladások. **Badaconyban** közepes kereslet és kínálat mellett eladatott 150 hl. 13½—14 fokok bor 1-20—1-30 pengőért.

Pálinka. Tájékoztató árak: Ó-törköly 6-16, új törköly 4-16—4-50, seprő 6, őszilva 6, új szilva 4-80—5, őborpárlat 8, újfőzésű borpárlat 7-50, forgalmi adó nélkül, a főzvényben III-ik táblázat szerint.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajta alma 60—100, közönséges válogatott 40—70, kevert 25—40, rétesbe való 40—60, birsalma 30—70, nemes fajtkörte 80—200, válogatott, közönséges körte 70—80, kevert 50—60, csemege szőlő 100—150, kevert fajú 80—100, közönséges 50—80, bor-nak való 50—70, papírhéjú dió 120—180, keményhéjú 60—120 fillér kilogrammonként.

Fűszer-, mák-, méz-, háziszappan. A nyílt piacokon: Édesnemes paprika 450—640, gulyás 320—560, rózsas 280—480, erős 240—320, kereskedelmi 180—240, törött bors 700—800, egész 600—700, egész szegfűbors 600—700, köménymag 200—240, majoránna 500—800, boróka fenyőmag 160—200, kék mák 136—160, közönséges 130—140, pergettett méz 220—250, házi szinszappan 136—160, közönséges szinszappan 96—124 fillér kilogrammonként.

A világot 30 év óta THE CHAMPION

uraló eredeti angol

kerékpárokat mélyen leszállítva havi 20—30 P részletre, kerékpár alkatrészeket, lámpa, lánc, pedálokat n a g y b a n i gyári áron szállítunk. Külső gumí 6.80 P, belső gumí 2.10 P-őtől

Láng Jakab és Fla kerékpárgyáregyesültség, Budapest, József-körút 41. — Ingyen küldi át 700 képes árjegyzékét.

Patkány, egérintő „RATINOL“

Biztos hatású irtószert, gyökeresen irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétellel szállítja: RATINOL LABORATORIUM, BUDAPEST, VII., Murányi-utca 36. szám.

Vegye meg

a páratlanul gazdag tartalommal megjelenő

BUDAPESTI UJSÁG politikai napilapot.

Minden laparústónál és „Hangya” szövetkezeti boltban kapható.

Szakorvos

-rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás!

Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapálóekék, fűkaszálók

marokrakó és kéveköthő aratógépek, lögregelyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcseplőkészletek, szecskavágók, répavágók, daráló, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legutányosabban.

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbírtokrendező Biróság Által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája. Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1. Törvényszéki legjegezett cég.

Ruházati szükségletét

legelőnyösebben a

„HANGYA“

vidéki szövetkezeteiben szerezheti be.

KAPHATÓK: Férfi- és női-ruhának való szövetek, fehérneműre, ágyneműre való chiflon, vászon, zephir, kanvás, szabókékek, kéz fehérneműk és felsőruhák, ágyszintén mindenféle rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműruha, továbbá: férfi, női és gyermekcipők és munkabakancsok.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőröböl készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőröböl, továbbá munkabakancsok a legjobb minőségben a legutányosabb naplárakon szerezhetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműáruosztályánál.

SCHLICK-NICHOLSON

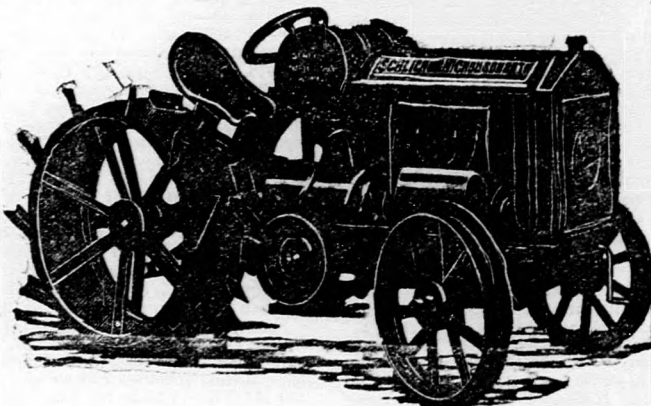
Gép-, Vagon- és Hajógyár R.-T. BUDAPEST. VI. ker., Váci-út 45—47. szám.

Levél cím: Budapest 56.

Raktárak: Győr, Veszprém, Nagykanizsa, Kaposvár, Pécs, Szolnok, Debrecen, Békéscsaba.

SCHLICK-HANOMAG TRACTOR

Tartós, mert elsőrendű anyag.
Olcsó, mert 105.000.000 K.
Acélkeretes, golyóscsapágyas cseplőgépek.
„Ásványi” szab. tengert-szártépek.

Városi mintaraktár: VI., Vilmos császár-út 63.
Plókok: Szombathely (volt Magyar Motor-és Gépgyár), Eger, Káptalan-u. 8., Szeged, Kölcsey-u. 11.

SCHLICK-HANOMAG TRACTOR

Könnyű, mert 1500 kilogramm.
Erős, mert 30 HP.
Szánt naponta 10 holdat, hajt, vontat.

Vetőgépek.